

లోక్ సత్యా టైమ్స్

సంపుటి - 4 సంచిక - 3

పక్షపత్రిక

ఫిబ్రవరి 1-15, 2013

Annual Status of Education Report
असर
ASER 2012 RURAL
 Facilitated by PRATHAM

మన పిల్లల చదువులు
 ఎలా ఉన్నాయి?

విజయనగరం

విశాఖపట్నం

రాజం

కొత్తూరు

అదోని

దేవనకొండ

రాయచోటి

కడప

స
భ్య
త్వ
స
మో
దు
కా
ర్వ
క్ర
మా
లు

జన రాజకీయం కోసం...
లోక్ సత్తా టైమ్స్

పక్షపత్రిక ఫిబ్రవరి 1-15, 2013
సంపుటి - 4 సంచిక - 3

లోపలి పేజీల్లో...

అత్యచార నిందితులకు 20 ఏళ్ల జైలు శిక్ష... 5
అసర్ నమోదు ఘనం... నాణ్యత శూన్యం..... 8
సరైన విద్యే విద్యా హక్కు 12
పురపాలకలు సతమతం..... 18
దామాషా ఎన్నికలు చేపట్టండి : జేపీ..... 19
పట్టణ పేదల గుర్తింపునకు కొత్త విధానం..... 20
ఇదేనా సహకార స్ఫూర్తి..... 21
సినిమాల్లో ఆధునిక మహిళ..... 24
సంస్కృత ఎన్నికల నియమావళి..... 26
పట్టణాలలో సభ్యత్వ నమోదు 32

సంపాదకవర్గం

డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రధాన సంపాదకులు

డి.వి.వి.యస్. వర్మ

సంపాదకులు

సంపాదక వర్గం

జి. రాజారెడ్డి
బండారు రామ్మోహన్ రావు
కొంగర గంగాధరరావు
కె.వి. కుటుంబరావు
సి.హెచ్.ఎస్. మాధవరావు

ఐక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత ఆరిమిల్లి
ఫోటోలు : ఎన్. సంజీవ్ కుమార్

**మహిళలపై అత్యాచారాలకు
కఠిన శిక్షలతో ఆర్డినెన్స్**

ఢిల్లీలో జరిగిన గాంగ్ రేప్ పై దేశం

సంపాదకీయం

భగ్గుమంది. ప్రజల ధన, మాన, ప్రాణ రక్షణలో

ప్రభుత్వాల వైఫల్యాల మీద, బాధితులకు తక్షణ న్యాయం అందించడంలో వైఫల్యం మీద దేశ ప్రజలు ఆగ్రహవేసాలు వ్యక్తం చేశారు. అచేతనంగా వున్న ప్రభుత్వాన్ని ఉద్యమాలతో తట్టి లేపారు. ప్రభుత్వం దీనిపై దృష్టి సారించి తక్షణ చర్యలకు ఉపక్రమించింది. మహిళలపై అత్యాచారాల నిరోధానికి తగిన సూచనలు చెయ్యడానికి జస్టిస్ వర్మ కమిటీని నియమించింది. నెలరోజులలోగా నివేదిక ఇవ్వాలని కోరింది. ఈ ప్రకటన వెలువడిన మరునాటి నుండే వర్మ కమిటీ పని ప్రారంభించింది. 80 వేలకు పైగా సూచనలు సలహాలు ఈ కమిటీకి వచ్చాయి. వీటన్నింటినీ పరిశీలించి న్యాయపరమైన, చట్టపరమైన అంశాలను విశ్లేషించి జస్టిస్ వర్మ కమిటీ 600 పేజీల నివేదికను రూపొందించింది.

సరిగ్గా నెలరోజుల గడువులోగా తన సిఫారసులను ప్రభుత్వానికి అందించింది. కమిటీలు, నివేదికలు అంటే సమస్యల్ని వాయిదా వేసే మార్గాలుగా భావించే దేశంలో ఇది ఎంతో అరుదైన అనుభవం అయింది.

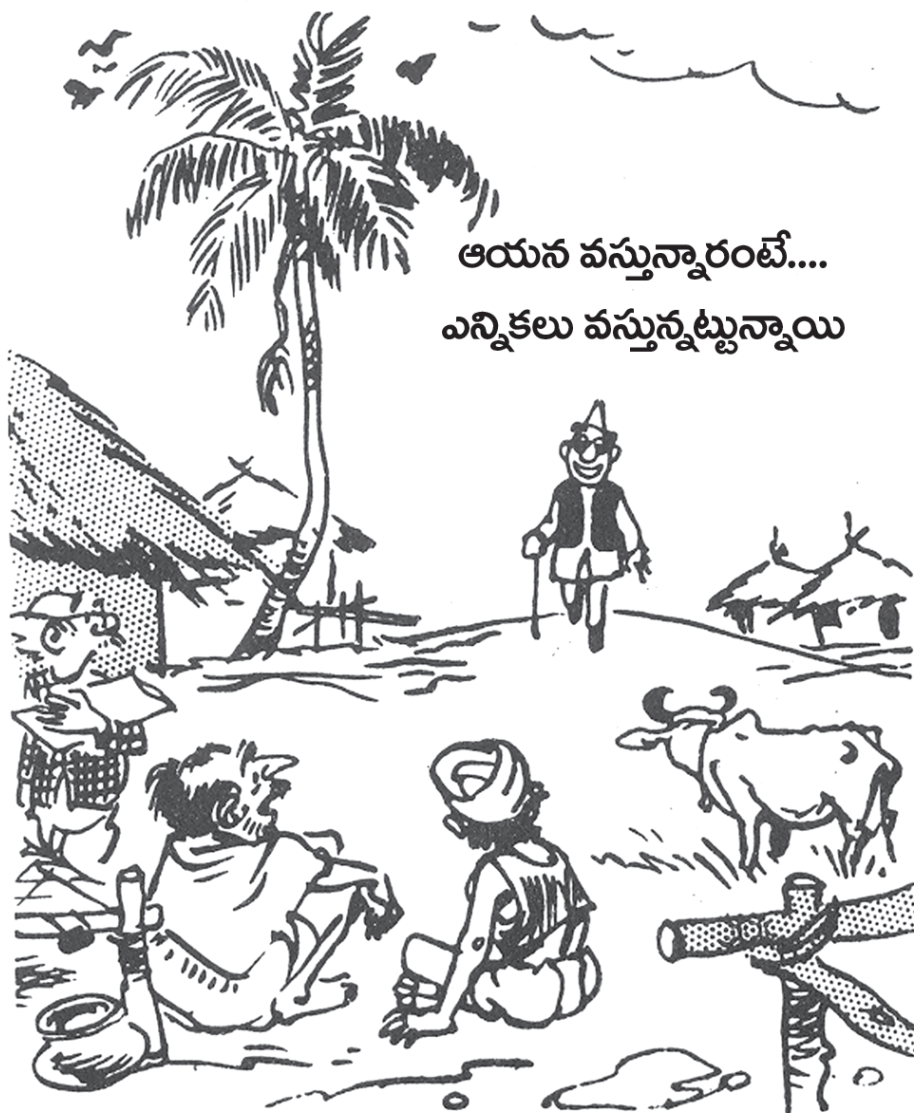
జనవరి 23న జస్టిస్ వర్మ కమిటీ నివేదిక సమర్పిస్తే వారం తిరగకుండానే కేంద్ర కేబినెట్ ఒక ఆర్డినెన్స్ ను ఆమోదించింది.

జస్టిస్ వర్మ సిఫారసులలో ప్రధానమైన వాటినన్నింటినీ ఆమోదించడంతోపాటు కేంద్ర కేబినెట్ మరో అడుగు ముందుకు వేసి “మానభంగం” అన్న పదానికి బదులు లైంగికదాడి అన్న పదాన్ని వినియోగించి స్త్రీలపై అత్యాచారాల పరిధిలోకి అనేక అంశాలను చేర్చడానికి వాటికి శిక్షలు కఠినతరం చెయ్యడానికి ఈ ఆర్డినెన్సులో వీలు కల్పించింది. మానభంగంలో బాధితురాలు మరణించినప్పుడు, శాశ్వత వైకల్యం కలిగినప్పుడే 20 ఏళ్ల శిక్షను ప్రతిపాదించగా ఈ ఆర్డినెన్సులో మరణశిక్షను కూడా పొందుపర్చారు.

మహిళలపై యాసిడ్ దాడులు, వివస్థలను చెయ్యడం, మాటల ద్వారా, చేతల ద్వారా, సైగల ద్వారా పాల్పడే అకృత్యాలకు అడ్డుకట్టవేసి విధించే శిక్షలు కఠినతరం చెయ్యడం బాధితురాలికి, సాక్షులకు తగిన రక్షణ కల్పించడానికి ప్రత్యేక ఏర్పాటు ఈ ఆర్డినెన్సులో కల్పించారు.

దీనికోసం ఐ.పి.సి. సి.ఆర్.పి.సి, ఎవిడెన్స్ చట్టాలలో మార్పులు వస్తాయి. పార్లమెంటు సమావేశాల వరకు వేచి చూడకుండా తక్షణమే అమలులోకి వచ్చే విధంగా ఈ ఆర్డినెన్సును జారీ చేస్తున్నారు. దీనిని చిత్తశుద్ధితో అమలు చేస్తారని ఆశిద్దాం. ♦

ఆయన వస్తున్నారంటే....
ఎన్నికలు వస్తున్నట్టున్నాయి

లోక్ సత్తా

రచనలు పంపండి

'లోక్ సత్తా టైమ్స్' పత్రికలో ప్రచురణ కోసం వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు, ఉత్తరాలు ఈ కింది చిరునామాకు పంపండి.

ఎడిటర్, లోక్ సత్తా టైమ్స్,
8-2-674బి/2/9, ఫ్లాట్ నం : 93
హఫ్టీ వ్యాలి, రోడ్ నం. 13ఎ,
బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500 034
ఫోన్ నంబర్లు :
040- 23311817, 23311819,
23311820, 23312829
ఫ్యాక్స్ : 040-23310612
accountsdept@loksatta.org
loksattatimeslsp@gmail.com

చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి 'లోక్ సత్తా టైమ్స్' పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. సంప్రదించవలసిన ఫోన్ నం: 040-23311817

విడి ప్రతి : రు. 10 ,
ఏడాది చందా : రు. 200
మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

చందా రుసుమును "లోక్ సత్తా టైమ్స్" ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎస్.బి.హెచ్., పంజాగుట్ట బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్ లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

లోక్ సత్తా ప్రకటన రేట్లు

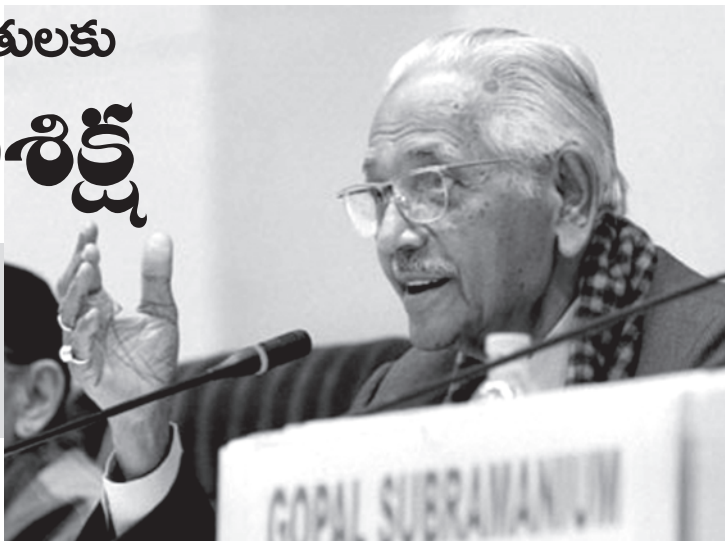
	బ్లాక్ & వైట్	మల్టీకలర్
సగం పేజీ	₹ 2,500	
పూర్తి పేజీ	₹ 5,000	₹ 10,000
సెంటర్ స్ప్రెడ్	₹ 10,000	₹ 20,000
బ్యూక్ పేజీ	-	₹ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000

■ ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

అత్యాచారం నిందితులకు

20 ఏళ్ల జైలుశిక్ష

- ◆ శిక్షాస్మృతిలో పలు సెక్షన్లు మార్చాలి
- ◆ పెళ్ళిళ్లన్నీ రిజస్టర్ చేయాలి
- ◆ జస్టిస్ వర్క్ కమిటీ సిఫార్సులు

అత్యాచారం, హత్య కేసుల్లో జైలుశిక్షను 20 ఏళ్లకు పెంచుతూ జస్టిస్ వర్క్ కమిటీ సిఫార్సు చేసింది. సామూహిక అత్యాచార సంఘటనల్లో జీవిత శిక్ష వేయాలని సూచించింది, అయితే మరణశిక్షను మాత్రం సమర్థించలేదు. అత్యాచారానికి పాల్పడే నేరగాళ్లు... పోలీసులు, ప్రభుత్వాధికారులైనా సరే తీవ్రస్థాయి శిక్షలు వేయాలని, అందుకు నేరన్యాయ చట్టాలను సవరణ చేయాలని సూచించింది. కొత్త నేరాలను పేర్కొనడమే కాకుండా నిందితులకు కఠిన శిక్షలను సూచించింది. కొత్త నేరాల్లో... మహిళలను వివస్ట్రను చేయడం,

దిశగా అడుగు వేసినట్లవుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో కమిటీ దానిని అంగీకరించలేదన్నారు. మహిళా సంఘాలు మరణశిక్షను వ్యతిరేకిస్తూ పెద్ద ఎత్తున సూచనలు చేశాయనీ, మరోవైపు ఆధునిక ధోరణుల్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకున్నామన్నారు.

వర్క్ కమిటీ సిఫార్సులివే.....

- భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 100లో సవరణలు తేవాలి. ఇందులో ఆత్మరక్షణ కోసం... చంపటం వరకూ వెళ్లొచ్చు.
- ఢిల్లీ అత్యాచార సంఘటనలోని క్రూరత్వాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని సెక్షన్ 375లో 'అత్యాచారం' నిర్వచనాన్ని మార్చుతూ ప్రత్యేక అసహజ చర్యలను అందులో చేర్చాలి.
- ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తాకటం కూడా లైంగిక దాడిగానే పరిగణించాలి. దీనికి గరిష్ట శిక్షగా ఐదేళ్ల కఠిన కారాగార శిక్ష జరిమానా విధించవచ్చు.
- లైంగికపరంగా స్వాగతించలేని పదాల వాడకం, సైగలు వంటి చర్యలకు పాల్పడితే గరిష్టంగా ఏడాది జైలు లేదా జరిమానా, లేదా రెండూ వేయవచ్చు.
- కఠిన శిక్షల నిమిత్తం ఐపీసీలోని పలు సెక్షన్లను సవరించాలి.
- అత్యాచార సంఘటనలపై ప్రతి ఫిర్యాదునూ రిజిస్టర్ చేయాలి.
- స్వలింగ సంపర్కులపై లైంగిక దాడులను పరిష్కరించే నిబంధనల అవసరం ఉంది.
- ఖాప్ పంచాయతీలపై చర్య తీసుకోవాలి.
- న్యాయ అమలు విభాగాలపై రాజకీయ జోక్యంకూడదు.

జస్టిస్ వర్క్ కమిషన్ సిఫారసులు

ఇతరుల శృంగారాన్ని చూసి ఆనందించే ధోరణి, వెంటపడి వేధించడం, మహిళల అక్రమ అమ్మకం వంటి వాటిని చేర్చింది. ఢిల్లీ అత్యాచార సంఘటన నేపథ్యంలో మహిళలపై హింసను అరికట్టేందుకు ప్రస్తుత చట్టాల సమీక్ష వాటిలో అవసరమైన మార్పులు సూచించేందుకు నియమించిన సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ జేఎన్ వర్మ నేతృత్వంలోని ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీ 630 పుటల నివేదికను జనవరి23 కేంద్ర హోంశాఖకు సమర్పించింది. ఈ మేరకు జస్టిస్ వర్క్ విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ ... కమిటీ మరణశిక్షను సిఫార్సు చేయడం లేదన్నారు. దీనికి కారణం మహిళా సంఘాలు భారీఎత్తున వ్యతిరేకించడమే కాకుండా, మరణశిక్ష తిరోగమనం

- నేరాలను రాజకీయం చేయడం ఆపాలి.
- వైవాహిక అత్యాచారం, పిల్లలపై అత్యాచారాలను నిరోధించాలి.
- యూనిఫామ్ వేసుకునే సిబ్బంది చేసే లైంగికహింసను సైతం ఒకే చట్టం కిందికి తేవాలి.
- ఏఎఫ్ఎస్పీఎను కొనసాగించే విషయాన్ని వీలైనంత త్వరగా సమీక్షించాలి.
- సంక్షిప్త ప్రాంతాల్లో మహిళల భద్రత కోసం ప్రత్యేక కమిషనర్లను నియమించాలి.
- అవసరమైన కనీస వైద్య సహాయం అందించడంలో ఆలస్యం జరగకూడదు. ఇది ప్రైవేటు వైద్యులకూ వర్తిస్తుంది.
- సాధారణ సమయాల్లో మహిళల నిర్బంధానికి సంబంధించిన నిబంధనల్ని కచ్చితంగా పాటించాలి.
- సంక్షిప్త ప్రాంతాల్లో మహిళల భద్రత, గౌరవాన్ని కాపాడేందుకు గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి.
- మహిళల సమానతను ఉల్లంఘించడం, రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనే.
- నేరన్యాయ చట్టం సవరణ బిల్లు-2012ను సవరించాలి.
- ప్రజా రవాణా వ్యవస్థలో మహిళల ప్రయాణం సురక్షితంగా సాగేలా చూడాలి.
- జువెనైల్ హోమ్లు అన్ని రకాల లైంగిక నేరాలకు వృద్ధిక్షేత్రాలుగా మారాయి.
- చిన్నారులను అక్రమంగా తరలించి అమ్ముకోవడాన్ని తీవ్రనేరంగా పరిగణించాలి.
- మహిళలు, చిన్నారులకు విద్యలో ఎలాంటి వివక్ష ఉండకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

వర్త కమిటీ అభిప్రాయాలవే...

- ఢిల్లీ సంఘటన పలు ప్రభుత్వ విభాగాల వైఫల్యాల్ని ఎత్తిచూపింది. ట్రాఫిక్ నియంత్రణ, శాంతిభద్రతల నిర్వహణ, లైంగిక దాడికి నేరాలపై ఫిర్యాదులను పట్టించుకోకపోవడం వంటి లోపాలన్నీ బయటపడ్డాయి.
- నేరం జరిగిన ప్రాంతం, పరిధులపై, పోలీసుల మధ్య వివాదాలు తలెత్తడం వంటివాటి వల్ల, బాధితులకు వైద్య

సహాయం అందించడంలోనూ, నేర సంఘటనపై తీసుకునే చర్య ప్రక్రియలో ఆలస్యం జరుగుతోంది.

- ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి పోలీసు బలగాలపై ఎలాంటి నియంత్రణ లేదు. ఢిల్లీ శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ బాధ్యతల్లో ఉన్న సందిగ్ధతలను తొలగించాలి.
- సంఘటన జరిగిన రోజు బాధితురాలికి, ఆమె స్నేహితుడికి సాయం చేసేందుకు ప్రజల నుంచి ఒక్కరూ ముందుకు రాకుండా అలసత్వం చూపి పౌరులుగా తమ బాధ్యతలో విఫలమయ్యారు. పౌర బాధ్యతల్లో మార్పులు వస్తే, పోలీసుల ప్రవర్తనలోనూ మెరుగదల కనిపిస్తుంది. దీనిని ప్రోత్సహించాలి
- సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో మహిళలపై సాయుధ బలగాల ఆకృత్యాల వల్ల ఆ ప్రాంతాల్లోని పైరులు ప్రధాన జీవనస్రవంతికి మరింత దూరమవుతున్నారు.
- జువెనైల్ హోమ్ల పర్యవేక్షణ, పరిపాలనకు సరైన యంత్రాంగం ఉండేలా ప్రతి రాష్ట్ర హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇందుకు ఆయా రంగంలో నిపుణుల సాయం తీసుకోవాలి.
- జువెనైల్ జస్టిస్ చట్టం పూర్తిగా వైఫల్యం చెందిందనీ, జువెనైల్ హోమ్ల పరిస్థితి దుర్భరంగా ఉందని కమిటీ సభ్యులు గోపాల్ సుబ్రమణ్యం వ్యాఖ్యానించారు.
- పర్సనల్ లాలతో సంబంధం లేకుండా దేశంలో జరిగే వివాహాలన్నీ తప్పకుండా రిజిస్టర్ చేయాలి. ఎలాంటి వరకట్నం డిమాండ్ చేయకుండా వివాహం జరిగిందని, ఇరుపక్షాల పూర్తి విశ్వాసం, అంగీకారం మేరకు పెళ్లి జరిగిందని మేజిస్ట్రేట్ వాటిని ధ్రువీకరించాలని పేర్కొంది.
- లైంగిక దాడి కేసుల్లో బాధితులకు వైద్య పరీక్షలను ప్రపంచస్థాయి వైద్య నిపుణులు సూచించిన పద్ధతుల్లో జరపాలి.
- వివాహం విషయంలో స్త్రీపురుషుల ఎంపికల్లో ఖాప్ పంచాయతీలు జోక్యం చేసుకోకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని భావిస్తున్నామని కమిటీ పేర్కొంది. పరువు హత్యలకు ఎక్కువగా మహిళలే బలవుతున్న సామాజిక సమస్యను కమిటీ పరిగణనలోకి తీసుకుంటోందని, ఖాప్ పంచాయతీల చర్యలు నిర్దేశితంగా ఉన్నాయని.

అత్యాచార నేరాలపై ఆర్డినెన్స్

ఢిల్లీ అత్యాచార ఘటనపై ఏర్పాటైన జస్టిస్ జె.ఎస్.వర్మ కమిటీ సిఫారసుల ఆధారంగా రూపొందించిన ఆర్డినెన్స్‌ను కేంద్ర మంత్రిమండలి ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన ఆమోదించింది.

ఈ ఆర్డినెన్స్‌లోని కొన్ని ముఖ్యాంశాలు....

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన ఆర్డినెన్స్‌లో ఉన్న ముఖ్యాంశాలను ప్రభుత్వవర్గాలు వెల్లడించాయి. ఆ వివరాలు..

- అత్యాచార ఘటనలో బాధితురాలు మరణించినా లేదా శాశ్వతంగా అచేతనస్థితిలో ఉండిపోయినా నేరస్థులకు కనీసశిక్ష 20 ఏళ్ల జైలు. నేరస్థుడు జీవించి ఉన్నంతకాలంపాటు జైలుశిక్షగా కూడా దీనిని పొడిగించవచ్చు. లేదా మరణశిక్ష విధించవచ్చు. దీనిపై విచక్షణాధికారం న్యాయస్థానానిదే.
- అత్యాచారం (రేప్) అనే పదానికి బదులుగా ఇక మీదట లైంగికదాడి అనే పదాన్ని ఉపయోగించాలి. దీనిలవల్ల మహిళలపై జరిగే అన్ని రకాల లైంగికదాడులు చట్టం పరిధిలోకి వస్తాయి.
- మహిళలు భయపడేలా వారిని అనుసరించటం, రహస్యంగా గమనించటం, ఆసిడ్ దాడులు జరపటం, అసభ్యంగా మాట్లాడటం, అనవసరంగా తాకటం వంటి నేరాలకు ఈ ఆర్డినెన్స్ గతంలో ఉన్నవాటికన్నా

కఠినతరమైన శిక్షలను ప్రతిపాదించింది.

- లైంగికదాడికి గురైన బాధితురాలి వాంగ్మూలాన్ని మహిళా పోలీసు అధికారి మాత్రమే రికార్డు చేయాలి.
- నేరాన్ని తెలియజేసే వ్యక్తి ఇంటిలోనే వివరణను రికార్డు చేయాలి. అవసరం అనుకుంటే దీనిని వీడియో తీయించవచ్చు
- పోలీసు అధికారుల ముందు సాక్షుల వ్యక్తిగత హాజరు అవసరం లేదు.
- కోర్టులు ఇకమీదట అత్యాచార నేరస్థుల శిక్షను తగ్గించటం సాధ్యం కాదు
- లైంగికదాడి కేసు విచారణలో సహకరించకపోయినా, న్యాయప్రక్రియకు ఆటంకం కలిగించినా ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి ఐదేళ్ల జైలుశిక్ష విధించవచ్చు
- మహిళలు స్వీయరక్షణలో భాగంగా... తమపై ఆసిడ్ దాడికి పాల్పడేవాడిని హతమార్చినా కూడా నేరంగా భావించరాదు.

(జస్టిస్ వర్మ సిఫారసులు తరువాయి...)

దేశానికి యువత దాల చూపింది: జస్టిస్ వర్మ

యువత దేశానికి దారి చూపిందనీ, మార్పుకోసం తమవంతు సహకారం అందించిందని జస్టిస్ వర్మ పేర్కొన్నారు. యువతకు మనమెంతో రుణపడి ఉండాలన్నారు. జస్టిస్ వర్మ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ... తమ కమిటీకి దేశంలో నుంచే కాకుండా, విదేశాల నుంచీ సూచనలు వచ్చాయని తెలిపారు. సూచనలు అందించాల్సిందిగా హోంమంత్రిత్వ శాఖ ప్రజలకు బహిరంగంగా ఇచ్చిన పిలుపునకు 80 వేల సూచనలు దాకా వచ్చాయని వెల్లడించారు. అయితే... మంత్రిత్వ శాఖలు, రాష్ట్రాలు, కేంద్రం నుంచి నిరుత్సాహకరమైన స్పందన రావడం బాధకరమైన విషయమన్నారు. అత్యాచార సంఘటన జరిగిన కొద్ది రోజులకే

కేంద్ర హోంశాఖ కార్యదర్శి ఆర్కే సింగ్ ఢిల్లీ పోలీసు కమీషనర్ నీరజ్ కుమార్ ను మెచ్చుకోవడం తనను దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసిందన్నారు.

బాలనేరస్థుడి విచారణపై నేడు నిర్ణయం

ఢిల్లీ సామూహిక అత్యాచారం, హత్య కేసులో బాలనేరస్థుడిని మిగిలిన ఐదుగురు నిందితులతో కలిపి విచారించే విషయమై బాలనేరస్థుల న్యాయ మండలి (జేజేబీ) తన నిర్ణయాన్ని ప్రకటించనుంది.

ఇతడి విషయంలో ఎలాంటి దయ చూపరాదని జనతాపార్టీ అధ్యక్షుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దాఖలు చేసిన పిటిషన్ పై ప్రిన్సిపల్ మేజిస్ట్రేట్ నేతృత్వంలోని జేజేబీ తీర్పును రిజర్వ్లో ఉంచింది. ♦

'అసర్' 2012 విశ్లేషణ

నమోదు ఘనం... నాణ్యత శూన్యం

బండారు రామ్మోహన్ రావు

గత ఆరు సంవత్సరాలుగా వరుసగా ప్రాథమిక పాఠశాలలో పిల్లల నమోదు శాతం పెరుగుతోంది. 2012 నాటికి 96శాతం పిల్లలు బడిలోపల వున్నారు. మిగతా నాలుగుశాతంలో రెండున్నర శాతం మాత్రమే బడి బయట అసలే నమోదు కాకుండా మిగిలిపోతున్నారు. ఇది శుభపరిణామం. కాని ఐదవ తరగతి లోపు నమోదైనవారు ఆరవ తరగతికి వచ్చేసరికి ఎక్కువ సంఖ్యలో మధ్యలో బడి మానేస్తున్నారు. ఇది ఐదవ తరగతికి వచ్చేసరికి చాలా ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉంది. ఇక పిల్లల చదువు, రాయడం, సామాన్య గణితం, తర్కం (లాజిక్) పరిశీలిస్తే చాలా అధ్వానంగా ఉంది. పిల్లల నమోదు ఘనంగా వున్నా... చదువు నాసిరకంగా తయారుకావడం వల్ల వాళ్లు చదివే తరగతి స్థాయికన్నా మూడు, నాలుగు తరగతులు వెనుకబడివున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా 567 జిల్లాల్లో 'ప్రథమ్' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ 'అసర్' (యాన్యువల్ స్టేటస్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ రిపోర్టు) వార్షిక విద్యా స్థితి నివేదిక 2012 తెలిపింది.

జనవరి 16న ఢిల్లీలో కేంద్ర మానవవనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి ఎం.పల్లంరాజు 2012 అసర్ నివేదికను విడుదల చేశారు. ఈ నివేదికలో మన విద్యార్థుల సామర్థ్యం బయటపడింది. 2001లో 'సర్వశిక్ష అభియాన్' పేరిట అందరికీ సార్వత్రిక విద్య అందించటం కోసం అందరూ చదవాలి, అందరూ ఎదగాలి అనే లక్ష్యంతో దేశవ్యాప్తంగా ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పథకం అమలులోకి వచ్చాక విద్యార్థుల విద్యాప్రమాణాలు ఎలా వున్నాయి అని తెలుసుకోవడం కోసం 2004లో దేశంలో మొట్టమొదటిసారి అసర్ ఫైలట్ ప్రాజెక్టు సర్వే మొదలైంది. ఆ తరువాత 2005 నుండి గత ఎనిమిదేళ్లు గా ప్రతి సంవత్సరం ఆక్టోబర్ లో మొదలెట్టి డిసెంబర్ నాటికి ఈ సర్వే దేశవ్యాప్తంగా జరుగుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం ఢిల్లీలో మంత్రులు మొదలు, ప్రణాళిక సంఘం ఉపాధ్యక్షులు, ప్రధానమంత్రి వరకు ఈ నివేదికను విడుదల చేస్తున్నారు. మన "అద్దంలో మనం ముఖాన్ని చూసుకున్న చందాన" ఈ నివేదికను బట్టి వచ్చే విద్యా సంవత్సరాల్లో చేయాల్సిన మార్పులు

అనుసరించాల్సిన పద్ధతుల్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి ఈ నివేదిక తోడ్పడుతుంది. సర్వశిక్ష అభియాన్ ఫలితాలు మెల్లమెల్లగా మొదలై పిల్లల నమోదుతో ఆగిపోయింది.

విద్యార్థుల చదువు అవగాహనా సామర్థ్యాలు నానాటికీ “తీసికట్టు నాగంబొట్టు” అన్నట్లు దిగజారుతుంది. దీన్ని అంచనా వేసి తరగతి సామర్థ్యాలను పెంచే విధంగా తాము చదువుతున్న తరగతికి తగిన సామర్థ్యానికి చేరుకునే విధంగా సర్వశిక్ష అభియాన్ లో ఎప్పటికప్పుడు మార్పులు చేస్తున్నారు.

సర్వే ఎలా జరుగుతుంది?

దేశవ్యాప్తంగా 567 గ్రామీణ జిల్లాలలో ప్రతి జిల్లాకి 30 గ్రామాల చొప్పున ర్యాండమ్ (Random) గా ఎంచుకుంటారు. అలా ఎంచుకున్న గ్రామాల్లో ప్రతి గ్రామానికి 20 ఇళ్ల చొప్పున సర్వే చేస్తారు. ప్రతి గ్రామాన్ని నాలుగు విభాగాలుగా చేసుకుని ప్రతి విభాగంలో ప్రతి ఆరవ ఇల్లను ఈ సర్వేకు ఎన్నుకుంటారు. ఆ ఇంటిలోని ప్రభుత్వ ప్రైవేటు బడి ఏదైనా మూడు నుండి 16 సం॥ లోపు పిల్లలను నమోదు చేస్తారు. వాళ్లు వెళుతున్న బడి ప్రభుత్వ ప్రైవేటుదా అంగన్ వాడీ, మదర్సా లాంటి బళ్ళకు వెళుతున్నారా పరిశీలిస్తారు. 6 నుండి 16 సం॥ లోపు వయస్సు గల బాలబాలికల విద్యా సామర్థ్యాన్ని పరీక్షిస్తారు. ఉదా: 2వ తరగతి పుస్తకంలో ఒక పేరాగ్రాఫ్ ను వీరితో చదివిస్తారు. వారు దాన్ని చదవగలుగుతున్నారా పరిశీలిస్తారు. చదవలేకపోతే చదవలేదు అనే కాలంలో నమోదు చేస్తారు. ఆ పేరాలో చదివింది అర్థం చేసుకుని కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పగలుగుతున్నారా అని చూస్తారు. అలాగే సామాన్య గణితం లో కూడా పరీక్ష పెడతారు. అప్పుతీసుకునే తీసివేతలు, చిన్న చిన్న భాగాహారాలు చేయగలుగుతున్నారా అని పరీక్షిస్తారు. చిన్న చిన్న పేరాగ్రాఫ్ లు, లెక్కలు కూడా పదవ తరగతి చదివిన పిల్లలు చేయలేకపోతుండడం వారి సామర్థ్యాన్ని తెలుపుతుంది. ఈ సర్వే సెలవురోజుల్లో చేయడం వల్ల పిల్లలు టీచర్లకు భయపడకుండా ఇంట్లో స్వేచ్ఛగా చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. అలాగే ప్రభుత్వ ప్రైవేటు పాఠశాలలలోని పిల్లలు కూడా ఇంట్లో వుంటారు కనుక ఇద్దరిని పరీక్ష చేయడానికి వీలవుతుంది.

ప్రైవేటు పాఠశాలలూ అంతంతే....

ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువు సరిగా రాదని నెల నెల ఫీజులు కట్టే ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో చదువు బాగా వస్తుందని అపోహ

చాలా మందిలో ఉంటుంది. కాని ఈ సర్వే అపోహని పటాపంచలు చేస్తుంది. ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువు సామర్థ్యం కొంచెం కుడి ఎడమగా మాత్రమే ఉందని తేలింది.

2012 అసర్ సర్వే నివేదికలో దేశవ్యాప్తంగా గమనించిన ముఖ్యాంశాలు.

పాఠశాలలలో పిల్లల నమోదు ఇలా ఉంది.....

- ◆ వరుసగా గత 4 సంవత్సరాలుగా దేశవ్యాప్తంగా పాఠశాలలలో పిల్లల నమోదు 96 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది. 2012లో 6 నుంచి 14 సంవత్సరాలు గల పిల్లలు ప్రభుత్వ ప్రైవేటు పాఠశాలలలో కలిపి 96శాతం నమోదయ్యారు.
- ◆ 11 నుంచి 14 సంవత్సరాలు గల ఆడపిల్లలు 1వ తరగతిలో నమోదు అయినా తరగతులు మారేకొద్దీ మెల్లమెల్లగా పాఠశాలకు దూరం అవుతున్నారు.
- ◆ 2006 నుండి ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో పిల్లల నమోదు సంఖ్య క్రమక్రమంగా గణనీయంగా పెరుగుతుంది. 2006లో ఈ నమోదు 18.7శాతం వుండగా 2011 కల్లా 25.6 శాతానికి 2012లో ఇది 28.3 శాతానికి పెరిగింది. ఈ పెరుగుదల ప్రాథమిక స్థాయి (1 నుండి 5 తరగతులు) నుండి మాధ్యమిక, ఉన్నత స్థాయి (6 నుండి 10 తరగతులు)లలో సమానంగానే ఉంది.
- ◆ ప్రైవేటు పాఠశాలలలో చదివే 6 నుంచి 14 ఏళ్ల బాలుర సంఖ్య 57.9 శాతంగా నమోదయ్యింది. బాలికల శాతం కంటే బాలురు శాతమే ఎక్కువ. ఒకే కుటుంబంలోని ఆడపిల్లల్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలకు పంపుతూ, మగపిల్లల్ని ప్రైవేటు పాఠశాలలకు పంపుతున్నారు.
- ◆ 2009 నుండి ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో నమోదు ప్రతి సంవత్సరం 10 శాతం కంటే ఎక్కువగా పెరుగుతుంది. ఇది ఇలాగే కొనసాగితే 2018 కల్లా ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో 50శాతానికి మించి ఉంటుందని ఒక అంచనా.

చదువు ఇలా అభ్యోలిస్తుంది

- ◆ దేశవ్యాప్తంగా 2010లో 46.3 శాతం 5వ తరగతి పిల్లలు రెండవ తరగతి స్థాయి పుస్తకాన్ని చదవలేకపోయారు. అలాగే 2011లో ఇది 51.8 శాతానికి, 2012లో 53.2 శాతానికి పెరిగింది. చదవలేని వారు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో

కొంచెం ఎక్కువగా ఉన్నారు. 2010లో 49.3 శాతం, 2011లో 56.2 శాతం, 2012లో 58.3 శాతం చదవలేని పిల్లల సంఖ్య పెరుగుతుంది.

ఇక లెక్కల్లో ఎలా వున్నామంటే...

- ◆ 2010లో 5తరగతి చదువుతున్న పిల్లలలో 29.1 శాతం 2 సంఖ్యల తీసివేతల్ని చేయలేకపోయారు. అది 2011 కల్లా 39 శాతానికి చేరి, 2012 కల్లా 46.5 శాతానికి చేరుకుంది.
- ◆ 5వ తరగతి చదువుతున్న పిల్లలలో 2010లో 63.8 2011లో 72.4 , 2012లో 75.2 శాతం మంది పిల్లలు చిన్న చిన్న భాగాహారాలు కూడా చేయలేకపోతున్నారు.

ఇక ఇంగ్లీషు చదువు...

- ◆ 2012 అసర్ సర్వేలో తేలిక ఇంగ్లీషు పదాలు, వాక్యాల చదువు సామర్థ్యాన్ని కూడా పరీక్షించారు. గ్రామీణ భారతంలో 5వ తరగతి చదువుతున్న పిల్లలలో 51.1 శాతం మంది ఇంగ్లీషు పదాలు చదవలేకపోతున్నారు.
- ◆ 5వ తరగతి పిల్లలు ఇంగ్లీషులో సామాన్య వాక్యాలను 77.5 శాతం మంది చదవలేకపోతున్నారు. అలాగే ఏడవ తరగతి పిల్లలలో 53 శాతం మంది ఇంగ్లీషు వాక్యాలను చదవలేక పోతున్నారు.

ట్యూషన్లకు ఎంతమంది వెళుతున్నారు....

- ◆ ప్రభుత్వ ప్రైవేటు పాఠశాలలో కలిపి 1 నుండి 8వ తరగతి వరకు మొత్తం నమోదయిన పిల్లలలో 4వ వంతు పిల్లలు ప్రైవేటు ట్యూషన్లకు వెళుతున్నారు.
- ◆ 2012లో ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో 5వ తరగతి చదువుతూ ట్యూషన్లకు వెళ్ళని వారు 54.5 శాతం. ట్యూషన్లకు వెళ్ళేవారు 18.8 శాతం వున్నారు.
- ◆ 2012లో ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో 5వ తరగతి చదువుతూ ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో చదువుతూ ట్యూషన్లకు వెళ్ళనివారు 20.7 శాతం కాగా ట్యూషన్లకు వెళ్ళేవారు 6 శాతంగా వున్నారు.
- ◆ ట్యూషన్లకు వెళుతున్నవారి సామర్థ్యాలు, వెళ్ళని వారి కంటే పెరుగుతున్నాయన్నది ఈ సర్వేలో తేలింది.

చదివేస్తే ఉన్న మతి పోయిందని సర్వశిక్ష అభియాన్ లాంటి పథకాలు, విద్యాహక్కు చట్టం లాంటి చట్టాలు ఎన్ని వచ్చినా పిల్లల విద్యాసామర్థ్యాలు పెరగకపోతే బూడిదలో పోసిన పన్నీరే కదా! ఇది కేవలం ప్రభుత్వమే చేయాల్సిన పనే అనుకుంటే పొరపాటు. పొర సమాజంలోని మనందరం పిల్లల విద్యాప్రమాణాలు పెరగడానికి దోహదపడే చర్యలు చేపట్టాలి. ◆

చిన్న లెక్కలూ చేయలేని 5వ తరగతి విద్యార్థులు

■ అసర్ నివేదికలో వెల్లడైన నిజాలు

గ్రామీణ ప్రాంతాల విద్యార్థుల్లో విద్యాప్రమాణాలు గణనీయంగా పడిపోతున్నట్టు దేశవ్యాప్తంగా చేసిన గణనలో వెల్లడైంది. ఐదో తరగతి చదివేవారిలో ప్రతి 10 మందిలో ఎనిమిది మంది (70.9%) మామూలు రెండు అంకెల లెక్కలను సైతం చేయలేకపోతున్నారు. 2010లో ఐదో తరగతి విద్యార్థుల్లో సగం మందికి పైగా రెండో తరగతి పాఠ్య పుస్తకాలు చదవగలిగితే 2012లో ఇది 46.8 శాతానికి పడిపోయినట్టు తేలింది. మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రి ఎం.ఎం. పక్షంరాజు విడుదల చేసిన విద్యాస్థాయిపై వార్షిక నివేదిక (ఎస్ఎస్ఆర్)లో ఈ వివరాలు వెల్లడయ్యాయి.

దేశవ్యాప్తంగా 567 జిల్లాల్లోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పాఠశాలల్లో చదివే 3-16 ఏళ్లకు చెందిన ఆరు లక్షల మంది విద్యార్థులపై అధ్యయనం చేసి ఈ నివేదికను రూపొందించారు.

- ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు మినహా ప్రతి పెద్ద రాష్ట్రంలోనూ విద్యార్థుల్లో లెక్కలు చేసే సామర్థ్యం గణనీయంగా తగ్గిపోయింది.
- చాలా మంది విద్యార్థులు తాము ఉండాల్సిన దానికన్నా మూడు స్థాయిలు వెనకబడి ఉన్నారు.
- ప్రాథమిక విద్యలో కొరవడిన విద్యాప్రమాణాలు మాధ్యమిక స్థాయి స్థాయిలోనూ ప్రభావం చూపుతున్నాయి.

Table 1: % Children in different types of schools 2012

Age group	Govt.	Pvt.	Other	Not in school	Total
Age: 6-14 ALL	60.3	36.5	0.6	2.6	100
Age: 7-16 ALL	59.8	34.5	0.6	5.1	100
Age: 7-10 ALL	57.6	40.9	0.4	1.2	100
Age: 7-10 BOYS	52.8	45.8	0.4	1.0	100
Age: 7-10 GIRLS	62.3	36.1	0.4	1.3	100
Age: 11-14 ALL	65.3	29.3	0.8	4.5	100
Age: 11-14 BOYS	61.3	34.6	0.7	3.4	100
Age: 11-14 GIRLS	69.4	24.1	0.9	5.6	100
Age: 15-16 ALL	51.5	31.3	0.4	16.8	100
Age: 15-16 BOYS	49.8	33.6	0.4	16.2	100
Age: 15-16 GIRLS	53.4	28.7	0.5	17.4	100

Note: 'Other' includes children going to madarsa and EGS. 'Not in school' = dropped out + never enrolled.

Table 4: % Children by class and READING level All schools 2012

Std.	Not even letter	Letter	Word	Level 1 (Std I Text)	Level 2 (Std II Text)	Total
I	25.1	50.6	19.5	3.4	1.5	100
II	6.6	28.6	42.1	14.2	8.5	100
III	4.5	13.7	33.1	23.0	25.7	100
IV	2.4	8.2	22.4	25.3	41.8	100
V	1.3	4.5	12.6	22.2	59.4	100
VI	1.2	2.8	9.8	19.4	66.8	100
VII	0.8	2.0	5.6	12.4	79.2	100
VIII	0.3	0.9	3.3	8.5	87.0	100
Total	5.4	14.3	18.9	16.3	45.1	100

How to read this table: Each cell shows the highest level in reading achieved by a child. For example, in Std III, 4.5% children cannot even read letters, 13.7% can read letters but not more, 33.1% can read words but not Std I text or higher, 23% can read Std I text but not Std II level text, and 25.7% can read Std II level text. For each class, the total of all these exclusive categories is 100%.

**అసర్
సర్వే
2012
వివరాలు**

Table 5: % Children by class and READING level in ENGLISH All schools 2012

Std.	Not even capital letters	Capital letters	Small letters	Simple words	Easy sentences	Total
I	28.4	26.7	18.1	18.3	8.5	100
II	7.6	19.7	26.9	28.0	17.9	100
III	6.2	12.2	20.3	34.2	27.2	100
IV	4.6	7.3	15.3	37.9	34.9	100
V	2.5	4.8	13.3	32.2	47.2	100
VI	0.9	2.5	7.8	29.9	59.0	100
VII	1.1	1.4	7.7	20.9	68.8	100
VIII	0.4	0.9	5.1	16.7	76.9	100
Total	6.7	9.7	14.5	27.6	41.5	100

Table 6: % Children by class who CAN COMPREHEND ENGLISH All schools 2012

Std.	Of those who can read words % who can tell meanings of the words	Of those who can read sentences, % who can tell meanings of the sentences
I	55.2	
II	62.8	53.7
III	65.5	68.2
IV	65.9	67.5
V	63.0	74.5
VI	71.4	77.9
VII	72.1	79.5
VIII	75.9	81.5
Total	66.0	74.1

Table 7: % Children by class and ARITHMETIC level All schools 2012

Std.	Not even 1-9	Recognize numbers		Can subtract	Can divide	Total
		1-9	10-99			
I	19.0	38.9	37.1	4.1	0.8	100
II	2.8	16.8	57.8	19.9	2.8	100
III	1.6	7.6	40.5	42.4	8.0	100
IV	0.9	3.8	27.7	43.9	23.8	100
V	0.6	1.7	16.4	40.3	41.1	100
VI	0.2	0.7	12.7	34.2	52.3	100
VII	0.2	0.9	11.5	28.6	58.8	100
VIII	0.1	0.1	9.0	25.0	65.9	100
Total	3.3	9.0	27.0	30.0	30.7	100

How to read this table: Each cell shows the highest level in arithmetic achieved by a child. For example, in Std 3, 1.6% children cannot even recognize numbers 1-9, 7.6% can recognize numbers up to 9 but not more, 40.5% can recognize numbers to 99 but cannot do subtraction, 42.4% can do subtraction but not division, and 8.0% can do division. For each class, the total of all these exclusive categories is 100%.

Table 13: Schools meeting selected RTE norms 2010-2012

% Schools meeting the following RTE norms:		2010	2011	2012
Pupil-teacher & classroom-teacher norms	Pupil-teacher ratio	61.7	56.4	56.4
	Classroom-teacher ratio	53.4	66.5	61.1
Building	Office/store/office cum store	64.5	70.5	61.6
	Playground	70.5	68.9	67.7
	Boundary wall/fencing	52.9	49.3	49.9
Drinking water	No facility for drinking water	22.8	23.1	18.7
	Facility but no drinking water available	12.4	16.2	15.0
	Drinking water available	64.8	60.8	66.3
Toilet	No toilet facility	23.4	24.6	15.6
	Facility but toilet not useable	38.1	42.0	36.8
	Toilet useable	38.6	33.4	47.7
Girls toilet	% Schools with no separate provisions for girls toilets	53.1	39.9	32.6
	Of schools with separate girls toilets, % schools with			
	Toilet locked	9.2	10.2	12.2
	Toilet not useable	12.3	21.8	17.0
Library	Toilet useable	25.4	28.1	38.2
	No library	8.0	5.4	5.3
	Library but no books being used by children on day of visit	14.4	20.8	20.3
Mid-day meal	Library books being used by children on day of visit	77.6	73.9	74.4
	Kitchen shed for cooking mid-day meal	67.0	62.8	62.8
	Mid-day meal served in school on day of visit	99.2	99.1	98.3

ASER 2012

సరైన విద్యే విద్యాహక్కు

- సుభీంద్ర కులకర్ణి

భవిష్యత్తు భారతదే. ఏమిటీ దిషణాహంకారం? అవును, మనం శతాధికకోట్ల భారతీయులం, మనలో బాలలు యువజనులే అత్యధికులు ఇది మన విశిష్టత. మన ఉత్తర పొలిమేరకు ఆవల ఉన్న (ప్రపంచంలోనే అత్యధిక జనాభా గల) దేశంతో పోల్చిచూస్తే ఈ విశిష్టత స్పష్టమవుతుంది. మరి, శీఘ్ర సమ్మిళిత అభివృద్ధి సాధనకు ఆరాటపడుతున్న దేశానికి ఇటువంటి 'జనాభా వృద్ధి' బాగా కలిసివచ్చే విషయం కాదా? భారత జనాభాలో బాలలు, యువజనులు అత్యధికంగా ఉండటాన్ని మనం సగర్వంగా చెప్పుకోవచ్చు అయితే చీకాకు కలిగిస్తోన్న వాస్తవాలూ అనేకం ఉన్నాయి. అవి చాలా బాధ కలిగించేవి కూడా. ఈ వాస్తవాలను మన రాజకీయ వర్గాలు, ప్రభుత్వాలు తేలిగ్గా తీసుకోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. విద్య విషయంలో పాలకుల నిర్లక్ష్య వైఖరి కూడా అలాగే ఉంది మరి.

'ప్రథమ్' అనే ప్రభుత్వేతర సంస్థ ఒకటి భారతీయ విద్యార్థుల పరీక్షలో సాధిస్తున్న ఫలితాలపై తన వార్షిక నివేదికను పక్షం రోజుల క్రితం విడుదల చేసింది. 5వ తరగతి బాలబాలికల్లో రెండంకెల తీసివేత లెక్కను సైతం సరిగ్గా చేయలేనివారు 2010 సంవత్సరంలో 29.1 శాతం మంది ఉండగా వారి సంఖ్య 2011లో 39 శాతానికి, 2012లో 46.5 శాతానికి పెరిగింది. 3వ తరగతి బాల బాలికల్లో 30శాతం మంది 1వ తరగతి పాఠ్యగ్రంథాన్ని సైతం చదవలేని వారే. ఇది 2012 సంవత్సరపు వాస్తవం. కాగా 2008లో 50 శాతం మంది బాల బాలికలు ఇలాంటివారే. 100 వరకు సంఖ్యలను ఖచ్చితంగా గుర్తించగల ప్రభుత్వ పాఠశాలలు బాలల సంఖ్య 70 నుంచి 50 శాతానికి పడిపోయింది. 2010లో విద్యాహక్కు చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన తరువాతే ఈ పతనం చోటుచేసుకొంది. ఫ్రైవేట్ పాఠశాలల్లో ప్రవేశాలు 2006లో 18.7 శాతం నుంచి 2012లో 28.3 శాతానికి పెరిగాయి. ఈ ధోరణి ఇలాగే కొనసాగితే త్వరలోనే భారతీయ బాలబాలికల్లో యాభైశాతం మంది ఫ్రైవేట్ పాఠశాలల్లోనే విద్యాభ్యాసం చేస్తుంటారు. తల్లితండ్రులపై మరింత ఆర్థిక భారం పడుతుందనడంలో సందేహం లేదు. పేదల ప్రయోజనార్థం తీసుకొచ్చిన విద్యాహక్కు

చట్టం ఇలా పేదల ప్రయోజనాలకు ఉపకరించనిదిగా పరిణమించింది!

మానవ వనరులే భారతదేశపు అమూల్య వనరులు. ప్రతి ఒక్కరికీ ఉత్తమ, నాణ్యమైన విద్యనందించడం ద్వారా మాత్రమే సమ్మిళిత అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుంది. మరి మన ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తోన్న విద్యా విధానాలు, అమలుపరుస్తోన్న కార్యక్రమాలు ఇందుకు దోహదం చేసేవిగా ఉన్నాయా? సమాధానం స్పష్టమే. ప్రథమ్ వారి తాజా వార్షిక నివేదిక ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను మరోసారి స్పష్టం చేసింది. కేవలం వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం వల్ల విద్యారంగంలో నాణ్యమైన పురోగతిని సాధించలేమని, అత్యాధునిక సమాజానికి అవసరమైన కౌశలాలను రేపటి పౌరులకు సమకూర్చలేమని ఆ నివేదిక తేటతెల్లం చేసింది. నిరుపేద తల్లితండ్రులు సైతం తమ పిల్లలకు నాణ్యమైన విద్యనందించాలని ఆరాటపడుతున్నారు. అందుకు వారు తమ బిడ్డలను ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కంటే ఫ్రైవేట్ బడులలో చేర్పించడానికి మొగ్గుతున్నారు. తమ పిల్లల చదువు కోసం నానాప్రయాసలు పడుతున్నారు. మరి బాలల, యువజనుల బాహుళ్యంతో కూడిన భారత జనాభా వృద్ధి కల్పిస్తోన్న అవకాశాలను దేశ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి సద్వినియోగం చేసే విషయమై మన పాలకులు చిత్తశుద్ధితో శ్రద్ధ చూపుతున్నారా? నాణ్యమైన విద్యను సామాన్యులకు సైతం అందుబాటులో ఉంచేందుకు మన విధాన నిర్ణేతలు ఎందుకు సంకల్పించడం లేదు? పాఠశాల విద్య భావి పౌరుల ప్రతిభా సామర్థ్యాలకు పటిష్ట పునాది వేయని పక్షంలో భారతదేశపు పురోగమన ఫలితాలు ఉత్తమోత్తమంగా ఎలా ఉంటాయి?

మన విద్యారంగంలో పరిస్థితులను ఎలా మార్చాలి? ఐదు విశాల భావాలు నివేదిస్తాను. (అ) భారతీయ పాఠశాల విద్యారంగపు ప్రధాన సమస్య మితిమీరిన కేంద్రీకరణ, ప్రభుత్వ నియంత్రణ (ఈ వాస్తవం కళాశాల, విశ్వవిద్యాలయ విద్యకు కూడా వర్తిస్తుంది సుమా) విద్యా ప్రమాణాలను మెరుగు పరచడంపై ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, తల్లితండ్రులకంటే

ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపించేవారు ఎవరుంటారు? అయితే పాఠశాలల నిర్వహణలో వీరికి భాగస్వామ్యం కల్పిస్తున్నారా? దశాబ్దాలుగా రాజకీయ నాయకులు, ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులే ఏదో ఒక సాకుతో చివరకు ప్రైవేట్ విద్యాలయాలపై కూడా పెత్తనం చేస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వమే వేతనాలు ఇస్తున్న కారణంగా వారి ఆధిపత్యం నిరాఘాటంగా కొనసాగుతుంది. అసర్థదాయకమైన ఈ పెత్తనాలను మనం తక్షణమే కూల్చివేయాలి. న్యూఢిల్లీ, రాష్ట్ర రాజధానులలోని ఉద్యోగస్వామ్య వ్యవస్థలలో మౌలిక మార్పులు సాధించాలి. అదే సమయంలో ఉపాధ్యాయులు, పాఠశాల యాజమాన్యాలు సమాజానికి మరింత జవాబుదారీగా ఉండేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి.

(అ) ఏదవ తరగతి వరకు అన్ని పరీక్షలను, మూల్యాంకనాలను పూర్తి రద్దుచేయాలని విద్యార్థులకు చట్టం నిర్దేశించింది. ఇది సరైన ఆలోచన కాదు. ఈ ఆదేశాన్ని ఉపసంహరించితీరాలి. లేనిపక్షంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో బోధనా ప్రమాణాలు ఘోరంగా దిగజారిపోతాయనడంలో సందేహం లేదు. పరీక్షలు నిర్వహించకూడదన్న నిబంధన మూలంగా గ్రామీణ బాలలు కేవలం 'జాతీయ ఉపాధి హామీ' పథకానికి మాత్రమే అర్హులుగా రూపొందుతారని పలువురు గర్హించారు. పరీక్షలను యథాలాపంగా జరపడం కాక, పిల్లల బౌద్ధిక, సృజనాత్మక, వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని మదింపు వేయడంలో వినూత్న, సమగ్ర పద్ధతులను అనుసరించాలి.

(ఇ) ప్రభుత్వ పాఠశాలలో బోధనా ప్రమాణాలు నాసిరకంగా ఉండడానికి ప్రధాన కారణం సుశిక్షితులైన ఉపాధ్యాయుల నియామకానికి ప్రస్తుత వ్యవస్థ నియమ నిబంధనలు అవరోధంగా ఉండటం. ఇటీవల హర్యానా మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఒకరు అరెస్టేవడం ఈ విషయాన్ని ఎత్తి చూపింది. ఉపాధ్యాయుల నియామకాల్లో అంతలేని అవినీతి చోటుచేసుకుంటుందనేది ఒక కఠోర వాస్తవం. హర్యానాలోనే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ అలాగే జరుగుతోంది. లంచాలు ఇచ్చి ఉపాధ్యాయులైన వారు పిల్లలకు ఏ నైతిక స్ఫూర్తితో చదువులు చెప్పుతారు? కనుక ఉపాధ్యాయుల నియామకానికి సంబంధించి మంత్రులు, రాజకీయ వేత్తలు, ప్రభుత్వాధికారులకు ఉన్న సమస్త అధికారాలను తొలగించాలి. విద్యా సంస్థలు, పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు మాత్రమే ఉపాధ్యాయుల నియామక బాధ్యతలు అప్పగించాలి.

(ఈ) మంచి ఉపాధ్యాయుల నియామకానికి అవరోధంగా ఉన్న మరో ప్రధాన అంశం కుల ప్రాతిపదిక రిజర్వేషన్లు,

రాజకీయ వేత్తలు వ్యక్తిగత సంభాషణల్లో ఈ విషయాన్ని అంగీకరించినప్పటికీ దాని గురించి బహిరంగంగా మాట్లాడేవారు చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే. నిర్దిష్ట కులం లేదా కులాలకు చెందిన వారే ఇతర కులాల వారి కంటే ఉత్తమ బోధకులు కాగాలని చెప్పబోవడం లేదు. బోధన పట్ల ఆసక్తి లేదా మతానికి మాత్రమే సొంతం కాదు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఓబీసీ వర్గాలకు చెందిన వారితో సహా బాలలు అందరికీ అర్హతలేని ఉపాధ్యాయుల వద్ద చదువుకోవల్సిన దుస్థితి కల్పించడమెందుకు? భారతదేశపు అభివృద్ధిలో బడుగు వర్గాల వారు తమ వంతు వాటా పొందకుండా ఎప్పుటికీ వెనుకబడి పోయి వుండేందుకే ఇలా జరుగుతుందా? నాణ్యమైన విద్య, ఉత్తమ ఉపాధ్యాయుల వద్ద చదువుకోవడమనేది ప్రతి బిడ్డ జన్మ హక్కు కాదా? ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఓబీసీ వర్గాల నుంచి ఉపాధ్యాయులు కాదలచుకున్న వారికి శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఎంత అవసరమైతే అంత ఖర్చుచేయడం ప్రభుత్వం విధి. ఈ విషయంలో ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. అయితే నియమాకాలు, ప్రమోషన్ల విషయంలో మాత్రం ప్రతిభనే ఏకైక అర్హతగా పరిగణించాలి.

(ఉ) నాణ్యమైన విద్య అనేది పాఠ్యాంశాలు ఆటపాటలు మొదలైన కార్యక్రమాల్లో బాలలు పాల్గొనడం, సృజనాత్మక బోధనా పద్ధతులు, స్వేచ్ఛాయుత ఆలోచనా విధానాన్ని పెంపొందించడం, బాలల నైతిక, సామాజిక వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దడం మొదలైన వాటితో ముడిపడి వుంది. పాఠ్య గ్రంథాలకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా వినూత్న, సృజనాత్మక బోధనా పద్ధతులను అనుసరించేందుకు ఉపాధ్యాయులకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలి. యాజమాన్యాలు వారిని అనవసర ఒత్తిళ్లకు లోను చేయకూడదు. ప్రతి పాఠశాలలోను వివిధ బోధనా పద్ధతులను ప్రయోగాత్మకంగా అనుసరించి మంచి ఫలితాలు సాధించిన వాటికి నిబద్ధమవ్వాలి. బాలల ఆలోచనలు విశాలం కావడానికి పాఠశాల వాతావరణం దోహదం చేయాలి.

బాలబాలికలందరికీ ఎటువంటి తరతమ భేదాలు లేకుండా నాణ్యమైన విద్యను అందించాల్సిన కర్తవ్యాన్ని ప్రభుత్వాలు ఎటువంటి పరిస్థితులలోను ఉపేక్షించకూడదు. సరైన విద్యను పొందడమనేది ప్రతి బాలుడు, ప్రతి బాలిక హక్కుగా మన రాజ్యాంగం నిర్దేశించిన విద్యార్హకు పరిణమించి తీరాలి. ♦

(అంద్రజ్యోతి సౌజన్యంతో.....)

బూజుపట్టిగె వ్యవసాయ విధానాల గుంచి బైటపడలేక జేపీ వ్యాసాలపై విమర్శలు

- పి. భాస్కరరావు, బండారు రామ్మోహన్ రావు

వ్యవసాయాన్ని పేదరికం గుంచి ఆదాయానికి మళ్లించే వినూత్న శాశ్వత పరిష్కారాలను వివరిస్తూ నవంబర్ 27, 28, డిసెంబర్ 6 తేదీలలో ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రికలో ప్రచురితమైన లోక్సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ వ్యాసాలలోని అంశాలను ముక్కుముక్కులుగా తీసుకుని అరకొర వాస్తవాలతో, వక్రీకరించే వ్యాఖ్యలతో డిసెంబర్ 18, 2012న ప్రజా ఉద్యమాల జాతీయ వేదిక నేత సరస్వతి కవుల అసభ్యు

అసభ్యులు పేరుతో విమర్శలు గుప్పించారు. జేపీ చెప్పినవి ఏవో నైతికాంశాలో, నీతిసూత్రాలో కావు. అవి విధానపరమైన అంశాలు. అందులో శాస్త్రీయత, జనహితం దిశగా ప్రామాణిక సాక్ష్యాధారాలు ఉంటాయి తప్ప అసభ్యం, అసత్యం అంటూ ఏమీ ఉండవు. జేపీ చెప్పిన అంశాలపై తెలిసితెలియని గందరగోళంలో సరస్వతి కవుల ప్రజలను పక్కదోప పట్టించే ప్రయత్నం చేసినందున వాటికి లోక్సత్తా పార్టీ స్పష్టమైన

ప్రభుత్వ బడులకు పిల్లలు దూరం!

మనరాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు దూరమయ్యే వారి సంఖ్య ఏటేటా పెరుగుతూనే ఉంది. ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు వెళ్లేందుకే ఎక్కువమంది ఇష్టపడుతున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో చదివే విద్యార్థుల శాతం 28.3గా ఉన్నట్లు అసఠ్-2012 నివేదిక వెల్లడించింది. ఇందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యార్థులే 36.5 శాతమని ఇదొక రికార్డుని పేర్కొంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 649 పాఠశాలలను అసఠ్ సభ్యులు సందర్శించగా 56.4% పాఠశాలల్లో విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయ నిష్పత్తి సంతృప్తికరంగా ఉన్నట్లు తేలింది. మొత్తం భారతదేశ సగటు 42.8% కన్నా మనరాష్ట్రం మెరుగైన స్థానంలో ఉండటం విశేషం. అధ్యయన నివేదిక ప్రధాన అంశాలను అసఠ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధి బి.సునీత వెల్లడించారు.

- రెండో తరగతి విద్యార్థులు 62.6% పాఠశాలల్లో ఇతర తరగతుల విద్యార్థులతోనే కలిసి కూచుని పాఠాలు వింటున్నారు. ఇది భారతదేశ సగటుతో సమానంగా ఉంది.
- గత రెండేళ్లలో ట్యూషన్ కు వెళ్లే ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ పాఠశాల విద్యార్థు సంఖ్య తగ్గింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదివే ఐదో తరగతి విద్యార్థులు 2011లో 13% మంది ట్యూషన్ కు వెళ్లగా.... 2012లో అది 7.7 శాతానికి తగ్గింది.
- రాష్ట్రంలో 6-14 ఏళ్ల పిల్లల్లో 97.4% మంది బడుల్లో చేరారు. 2007 సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఇది 1.6% పెరిగింది.

- 11-14 ఏళ్ల పిల్లల్లో 5.1% మంది ఇప్పటికీ బడులకు వెళ్లటం లేదు. దేశవ్యాప్తంగా వీరి శాతం మరింత ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది.
- మూడో తరగతి విద్యార్థుల్లో 48.7% మందే ఒకటో తరగతి పాఠ్యపుస్తకాలను చదవగలుగుతున్నారు.
- ఐదో తరగతి విద్యార్థుల్లో 59.4% మందే రెండో తరగతి పాఠ్యపుస్తకాలను చదవగలుగుతున్నారు.
- ఐదో తరగతి చదివేవారిలో 40% మంది ప్రాథమిక పఠన నైపుణ్యాలు అలవడకుండానే ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యాను పూర్తిచేస్తున్నారు.
- మూడో తరగతి పిల్లల్లో సగం మంది మాత్రమే రెండంకెల తీసివేత తెక్కలను చేయగలుగుతున్నారు. ఇక ఐదో తరగతి విద్యార్థుల్లో 41.1% మందికే భాగహారం లెక్కలు చేయటం తెలుసు. అంటే 59% మంది విద్యార్థులు కనీస గణితస్థాయిలను అందుకోకుండానే ప్రాథమిక తరగతులను పూర్తిచేస్తున్నారన్నమాట.
- మూడో తరగతి చదివేవారిలో 61.4% మంది పిల్లలు ఆంగ్లలో సరళ పదాలను చదవగలుగుతున్నారు. 65.5% విద్యార్థులు పదాల అర్థాలను ఆంగ్లంలో చెబుతున్నారు.
- ఐదో తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థుల్లో 47.2% మంది వాక్యాల అర్థాలను ఆంగ్లంలో చెప్పగలుగుతున్నారు.

వివరణను ఇవ్వటం తన బాధ్యతగా భావిస్తూ ఈ వ్యాసాన్ని పంపుతున్నాం.

దేశ జనాభాలో సగానికిపైగా ఆధారపడిన, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు జీవనాడిగా ఉన్న వ్యవసాయరంగం నానాటికీ పేదరికంలో కూరుకుపోతున్న తరుణంలో ఆరంగాన్ని సంక్షోభం నుంచి గట్టిక్కించి రైతులకు, కౌలుదారులకు ఆదాయాన్ని అందించేందుకు అంతవరకూ రాష్ట్రంలో, జాతీయస్థాయిలో ఏ పార్టీ చెప్పని వినూత్న వ్యవసాయ విధానాన్ని లోక్ సత్తా ఒక పార్టీగా ఆవిర్భవించిన 2006లోనే ప్రకటించింది.

రైతులకు లాభసాటి ధర రాకపోవటానికి, వారు తీవ్రనష్టాలలో కూరుకుపోవటానికి, వారి ఆదాయం పట్టణాలలో, వ్యవసాయేతరరంగాలలో వున్నవారి ఆదాయంకంటే సుమారు 7-8రెట్లు తక్కువ ఉండటానికి ప్రకృతిపాపం కన్నా పాలకుల విధానాలే శాపమని, వ్యవసాయాన్ని ప్రభుత్వ కబంధ హస్తాలలో నుంచి విముక్తి చేసి స్వేచ్ఛావాణిజ్యాన్ని ప్రవేశపెట్టి అటు గ్రామీణ ఆర్థికవ్యవస్థను, ఇటు దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించాలని లోక్ సత్తా 'ద రోడ్ ఎహెడ్' పేరుతో అప్పట్లో విడుదల చేసిన తన పత్రంలో పేర్కొంది.

పంటదిగుబడులు రికార్డుస్థాయిలోకి పెరిగి, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన సమయంలో వచ్చిన మొత్తం దిగుబడి (5.2కోట్ల టన్నులు)కన్నా కూడా ఎక్కువస్థాయిలో దేశ అవసరాలు పోగా మిగులు ఆహారధాన్యాల నిల్వలు (6-8 కోట్ల టన్నులు) పేరుకుపోయి గోదాములలో చోటుచాలక ఆరుబయట కుళ్లిపోతుంటే, మరోపక్క విదేశాలలో డిమాండ్ ఉన్నా అమ్ముకునే స్వేచ్ఛలేక రైతులు నష్టపోతుంటే, ఆ తరుణంలో 2010లో సమూల వ్యవసాయ సంస్కరణల కోసం రైతు ఉద్యమాన్ని పార్టీలకతీతంగా లోక్ సత్తా ప్రారంభించింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా, దేశంలో పలు ప్రాంతాలలో ఈ ఉద్యమ కార్యక్రమాలను జేపీ ఆధ్వర్యంలో చేపట్టింది. ప్రభుత్వం ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలు చేస్తూ ఎగుమతుల్ని అడ్డుకుంటోందని, రైతులకు రావాల్సిన ధరల్ని కృత్రిమంగా అణగదొక్కుతోందని లోక్ సత్తా లెక్కలతో సహా బయటపెట్టింది. రైతులు కష్టపడి పండించిన ఉత్పత్తికి రేటు రాకుండా చేస్తూ వారికి ఆదాయం, ఎదిగే అవకాశాలు లేకుండా చేస్తూ రైతేరాజు, రైతులకు స్వేచ్ఛవంటి కతల్ని వినిపించవద్దని,

ఒక పారిశ్రామిక ఉత్పత్తిదారుడు ఎలాగైతే తన ఉత్పత్తిని ప్రపంచంలో ఎక్కడ డిమాండ్ ఉంటే అక్కడ అమ్ముకుంటాడో అలాగే రైతులకు కూడా తన పంటల్ని ఎక్కడ లాభం వస్తే అక్కడ అమ్ముకునే ఏర్పాటు ఉండాలని లోక్ సత్తా డిమాండ్ చేసింది. లోక్ సత్తా కృషి వల్లే 2010-11లో బియ్యం, పత్తి ఎగుమతులపై ఆంక్షల్ని తొలగించారు. రైతులకు కాస్త మంచి రేటు రావటం మొదలైంది. 2012 ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసాలలో జేపీ చేపట్టిన రైతు సత్కారహ యాత్ర వల్లనే బస్తాకి రూ. 750 పలికిన బి.పి.టి ధాన్యం ధర రూ. 1200 దాకా పెరిగి రాష్ట్ర రైతులకు రూ. 3600 కోట్లు మేలుచేకూరింది. అలాగే మంచి ధర వచ్చేంతవరకూ ఉత్పత్తుల్ని దాచుకునేందుకు, ఫ్లెడ్జి రుణాలు తీసుకునేందుకు గోదాములు తదితర మౌలికవసతులు, కుళ్లిపోయే పంటల్ని ప్రాసెసింగ్ కు వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలతో చిన్నపట్టణాలను అభివృద్ధి చేయటం, వీటికోసం ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను (ఎఫ్ డీఐలను) అనుమతించటం, తక్కువ పురుగుమందుల వినియోగంతో పెద్దఎత్తున ఉత్పాదకతకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల సాధికారిక సంస్థ అనుమతించిన జన్యుమార్పిడి పంటలను గుత్తాధిపత్యానికి ఆస్కారం లేకుండా అనుమతించటం వంటి చర్యల్ని లోక్ సత్తా ప్రతిపాదించింది. వీటన్నిటినీ సమగ్రంగా వివరిస్తూ రైతులలో, పాలకులలో ఒక కార్యచరణ దిశగా ఇందులో జన్యుమార్పిడి సాంకేతికతలు, చిల్లర వర్తకంలో ఎఫ్ డీఐలు ఇంతవరకూ చెప్పిన అబద్ధాలోకెల్లా అత్యంత అసభ్య అబద్ధం అని జేపీనుద్దేశించి సరస్వతి రాశారు. జేపీ వ్యాసాలు రైతుల గురించి చాలా శ్రద్ధచూపాయిగానీ, ఆ వ్యాసాల్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తే ఆయన ప్రయత్నమంతా చిల్లవర్తకంలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల ప్రవేశాన్ని ప్రోత్సహించేందుకేనని నిందాపూర్వకంగా మాట్లాడారు. ఈ నిందలు ఎంత తొందరపాటుతనంతో, ఛాందసత్వంతో కూడినవో వాస్తవాల్ని కాస్త పరిశీలిస్తే అర్థమవుతుంది.

ఎఫ్ డీఐలను సమర్థించటానికి జేపీ పరోక్షంగా ఓ వ్యాసంలో ఏదో జప్పించి ప్రయత్నం చేయాల్సిన అవసరం లేదు. మనదేశంలో వ్యవసాయరంగానికి కావలసిన మౌలికవసతుల కోసం ఎఫ్ డీఐలు అవసరమని 2011, నవంబర్ 20న లోక్ సత్తా చాలా సూటిగా, నిర్దిష్టంగా ప్రకటన విడుదల చేసింది. ఎలకల్ని పడుతున్నంతవరకూ పిల్లి నల్లదా తెల్లదా అనేది ముఖ్యం కాదని,

ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు స్వదేశంలో రాకపోతే విదేశాల నుంచైనా ఆహ్వానించటం అవసరమని అందులో జేపీ పేర్కొన్నారు. అదే మాటను అనేక సందర్భాలలో పునరుద్ఘాటించారు.

డిసెంబర్ 16న ఏబీఎన్ ఆంధ్రజ్యోతి ఛానల్లో ప్రసారమైన 'ఓపెన్ హార్ట్ విత్ ఆర్కే' కార్యక్రమంలో తెలుగుదేశం పార్టీ రాజ్యసభ ఎంపీ సుజనా చౌదరి మాట్లాడుతూ, విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు భారతదేశాభివృద్ధికి అవసరమని తనకు వ్యక్తిగతంగా స్పష్టత ఉందని, అయితే పార్టీ వైఖరిని సమర్థించాలి కాబట్టి టీడీపీ చెప్పినట్లు ఎఫ్డీఐలను వ్యతిరేకిస్తున్నానని చెప్పారు. అలా దేశప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకమైన వైఖరిని లోక్ సత్తా ఏనాడూ తీసుకోలేదు. పార్టీ కన్నా దేశం మిన్న అని భావిస్తుంది కాబట్టి లోక్ సత్తా ఎఫ్డీఐలను నిర్వ్వంద్యంగా సమర్థించింది. ఎన్ని విమర్శలు వచ్చినా అందుకు కట్టుబడి నిలబడింది. అదే సమయంలో యూపీఏ ప్రభుత్వం చెబుతున్నట్లు ఎఫ్డీఐలనేవి విప్లవాత్మక సంస్కరణలు కావని, దానివల్ల అద్భుతాలేవీ జరగవని కూడా జేపీ స్పష్టంచేశారు. ఎఫ్డీఐలను తెచ్చి దాంతో గొప్ప సంస్కర్తగా ప్రధాని తనను తాను భావించుకోవాలనుకోవటం తగదని పేర్కొంది. భారతదేశంలో అసలైన మార్పులు అందరికీ నాణ్యమైన విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి నైపుణ్యాలు, జనం చేతికి అధికారం, వ్యవసాయంలో స్వేచ్ఛావాణిజ్యం, న్యాయ, ఎన్నికల సంస్కరణలతో వస్తాయని, వాటిని చేపట్టాలని పార్టీ స్పష్టంచేశారు. సుజనా చౌదరి సహా కొందరు టీడీపీ ఎంపీలు చిత్రవిచిత్రమైన కారణాలతో రాజ్యసభలో ఎఫ్డీఐలపై ఓటింగ్ కు గైర్జాబైన ఘటన ఇంకా పచ్చిగా ఉన్న సమయంలోనే, అసలు సమస్యల్ని వాస్తవాల్ని పక్కదోవ వట్టిస్తూ జేపీ ఏదో ఎఫ్డీఐలను సమర్థించేందుకు వ్యాసాలలో ద్వారా పరోక్షంగా ప్రయత్నించారనటం అర్థంపర్థంలేని విమర్శ.

ఇక జన్యూమార్పిడి సాంకేతిక పంటల అవసరం గురించి జేపీ చాలా సాధికారికంగా, తగిన సాక్ష్యాధారాలతో చెప్పారు. ప్రపంచంలో ఒక వ్యక్తి చేసిన కృషి వల్ల అత్యధికంగా ప్రజలు ప్రాణాలు కాపాడిన సందర్భం గురించి చెప్పాలంటే నార్మన్ బోర్లాగ్ జీవితం గురించే చెప్పాలి. ఆయన నాంది పలికిన హరిత విప్లవం వల్లే సుమారు 200కోట్లమంది ప్రజల ప్రాణాలు ఆఫ్రికా, ఆసియా దేశాలలో ఆరోజులలో నిలబడ్డాయి. బోర్లాగ్ ఆ విజయం సాధించటం కేవలం జన్యూ మార్పిడి సాంకేతికతతోనే

సాధ్యమైంది. జన్యూమార్పిడి సాంకేతికత గురించి నిర్ధారించాల్సింది లోక్ సత్తా కాదని, ప్రామాణిక శాస్త్రవేత్తలు చేసిన నిర్ధారణల ప్రాతిపదికన ఒక విధానాన్ని మాత్రమే లోక్ సత్తా తీసుకుందని జేపీ స్పష్టంచేశారు. జీఎం పంటల వల్ల అనర్థాలేమైనా ఉంటే వాటిని అంతే ప్రామాణికంగా నిరూపిస్తే వాటిని ఖచ్చితంగా ఆమోదిస్తామని తెలిపారు. అలాగే కంపెనీల గుత్తాధిపత్యాన్ని కట్టడిచేయటానికి, సరైన జన్యూసాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని మాత్రమే అనుమతించటానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల నిపుణుల కమిటీని వేయాలని, అందులో నియమితులయ్యేవారి పదవీకాలం 3 ఏళ్లు మించకూడదని, ఒక్కసారి మించి తిరిగి పదవిలోవారిని నియమించకూడదని లోక్ సత్తా స్పష్టంచేసింది. జీఎం పంటలపై క్షేత్రస్థాయి పరీక్షల్ని పదేళ్లపాటు వాయిదావేయాలన్న సిఫార్సు దేశప్రయోజనాలకు తీవ్రవిఘాతం కాబట్టి అందుకు వ్యతిరేకంగా సుప్రీంకోర్టులో దాఖలు చేసిన పిటిషన్ లో ఈ అంశాలన్నిటినీ లోక్ సత్తా ఇవన్నీ కూడా వివరించింది. వాస్తవాల ఆధారంగా మాట్లాడటం చేతగాక అసభ్య అసత్యాలంటూ ప్రతికూల భావోద్వేగాలను రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేయటం ఏం సబబు? జీవితాంతం నమ్మిన భావజాలమైనా సరే, అందులో లోపం, తప్పు ఉన్నట్లు తేలితే ఆ బూజు పట్టిన భావజాలం నుంచి బయటపడగలిగే సానుకూల దృక్పథాన్ని ప్రదర్శించలేకపోతే ప్రజాఉద్యమకారులు సమాజానికి చేటు చేసినవారవుతారు.

ఇక ధర్మల్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టుల కాలుష్యం గురించి, ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం, నెల్లూరు జిల్లాలలో అసంబద్ధంగా ప్రాజెక్టులకు అనుమతిపై జేపీ రాష్ట్రంలోని పలుప్రాంతాలలో, అసెంబ్లీలో కూడా పలుమార్లు మాట్లాడారు. కావాలంటే లోక్ సత్తా వెబ్ సైట్ ను, అసెంబ్లీ రికార్డులను చూసుకోవచ్చు. కాలుష్యం మనకి, విద్యుత్ ఇతర రాష్ట్రాలకా? అని జేపీ చాలా సూటిగా నిలదీశారు. మన రాష్ట్రానికి విద్యుత్ అవసరమెంత, ఎన్ని ప్రాజెక్టులకు ఎందుకు అనుమతించాలో శ్వేతపత్రం ప్రకటించాలని మొదట డిమాండ్ చేసింది లోక్ సత్తాయే. అదే సమయంలో విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు లోక్ సత్తా వ్యతిరేకంకాదని, రాష్ట్ర అవసరాలకు సరిపడా విద్యుత్ ప్రాజెక్టులను వ్యవసాయేతర భూములలో మాత్రమే అనుమతించాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు. దేశంలో ఎక్కడా లేనట్లుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు మాత్రమే ప్రత్యేకంగా ఎన్.టి.పి.సి

అనే జాతీయ విద్యుత్ ప్రాజెక్టును తీసుకురావటంలో జేపీ కృషి కీలకం. అయితే ఆ ప్రాజెక్టు వల్ల వెలువడే కాలుష్యాన్ని అరికట్టటానికి తదుపరి దశలలో సంస్థ అధికారులు చర్యలు చేపట్టకపోతే దాన్ని ప్రశ్నించింది కూడా జేపీయే. లోక్సత్తా తనకున్న పరిమిత వనరులలో మౌలికాంశాల మీదే ప్రధానంగా కార్యక్రమాలను, ఆందోళలను చేపడుతుంది. అవకాశమున్నంతవరకూ స్థానికంగా కొన్ని అంశాల మీద కార్యక్రమాలు చేస్తుంది. మీరెందుకు ఎన్టీపిసి కాలుష్యానికి వ్యతిరేకంగా ఆందోళనలు చేయటం లేదంటే అది అర్థంలేని వాదన. దాని మీద అసెంబ్లీలోను, బయట మాట్లాడి అలా ధర్మల్ విద్యుత్ కాలుష్యానికి విరుగుడుగా క్రమంగా విద్యుత్ ప్రాజెక్టులను గ్యాసిఫికేషన్ చేయాలని లోక్సత్తా కోరుతోంది. తనకు వీలున్నంత మేర ప్రతి అంశంపై ప్రజాప్రయోజనం దిశగా లోక్సత్తా శక్తికి మించి కృషి చేస్తున్నా, ప్రతిదీ లోక్సత్తా చేయాలి, మేం ఒడ్డున కూర్చుని గడ్డలేస్తాం అన్నట్లు వ్యవహరించటం ప్రమాదకరమైన బాధ్యతారాహిత్యం.

ఇక భూగోళం వేడెక్కుతుందన్న భయంతో బీదదేశమైన భారత్ విద్యుదుత్పత్తిని, ఎరువుల వాడకాన్ని ఆపాలనే వాదన దేశప్రయోజనాలని, ప్రపంచ జనాభాలో ఆరోపంతు ప్రజల ప్రయోజనాన్ని దెబ్బతీస్తుంది. తనకు మాలిన ధర్మం ఉండదు. అమెరికా, ఐరోపా, జపాన్, చైనాలతో పోలిస్తే మనం తలసరిగా విడుదల చేస్తున్న గ్రీన్ హౌస్ వాయువులు చాలా స్వల్పం. అలాంటప్పుడు ప్రపంచం కోసం భారతదేశం త్యాగం చేయాలనటం అసంబద్ధమైన వాదన. ఈ వాదనని లోక్సత్తా నిర్ణయంగా తిరస్కరిస్తుంది.

సువిశాల భూమి, పుష్కలమైన సూర్యరశ్మి, మంచి వర్షపాతం, పటిష్టమైన వ్యవసాయ సంస్కృతి భారతదేశానికున్న బలాలు అని జేపీ రాసిన మాటలపై కూడా సరస్వతి అర్థంలేని విమర్శ చేశారు. వాతావరణ మార్పులకు తగ్గట్టు పంటల ఎంపిక, సీజన్ల విషయంలో మార్పులు తెచ్చేందుకు నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలని 2009లో కృష్ణానదికి అసాధారణ రీతిలో వరదలు వచ్చినప్పుడు ప్రధానిని కలిసి జేపీ విజ్ఞప్తి చేశారు. ఆ వివరాలను వెబ్సైట్లో చూసుకోవచ్చు. వర్షపాతం సీజన్ గతితప్పటమంటే, వర్షపాతం తగ్గటమని కాదు అర్థం.

ఇక చివరిగా సెజ్ల గురించి కూడా లోక్సత్తా విధానాన్ని

వక్రీకరించే ప్రయత్నాన్ని సరస్వతి చేశారు. సెజ్లను గుడ్డిగా అంగీకరించటమో, వ్యతిరేకించటమో లోక్సత్తా చేయదు. సెజ్లకు సేకరించే భూమిని మార్కెట్ రేటుకంటే కొన్ని రెట్లు ఎక్కువ చెల్లించి కొనుగోలు చేయాలని, సెజ్ అభివృద్ధితోపాటు ఆ స్థలాన్ని అమ్మిన యజమాని కూడా అభివృద్ధి చెందేలా, లాభాలలో వాటా ఇవ్వాలని, అవసరమైతే శిక్షణనిచ్చి మరీ ఉద్యోగావకాశం కల్పించాలని, పునరావాసం చూపించాలని లోక్సత్తా తొలినుంచీ నిర్దిష్టంగా తన విధానాన్ని స్పష్టంచేస్తోంది. ఒక ఊరిలో భూమిని కొందరి నుంచే సేకరించినా ఆ ఊరంతా నిర్వాసితులయ్యే ప్రమాదముంటే అందరికీ పునరావాసం చూపించాలని పేర్కొంది. వీటిని సక్రమంగా వివరించకపోవటంతోపాటు, రాజ్యాంగం సరిగా అమలు కానందున లోక్సత్తా చేసిన ప్రతిపాదనలు రైతులకు న్యాయం జరగదని సరస్వతి పేర్కొన్నారు. విశాఖపట్నం ఉక్కు కర్మాగారానికి ప్రత్యేక అధికారిగా భూసేకరణ చేసిన జేపీ, అక్కడి నిర్వాసితులకు చదువులేకపోయినా సుమారు 8,000 కుటుంబాలకు శిక్షణనిచ్చి మరీ స్టీల్ ప్లాంట్లో శాశ్వత ఉద్యోగాలు కల్పించేలా చేశారు.

ఆనాటితో పోలిస్తే ఈవేళ మనకు భూసేకరణకు సంబంధించి ప్రజల పక్షాన కొంత బలమైన చట్టాలున్నాయి. చైతన్యం పెరిగింది. సమస్యల్లా 'అవిద్యావంతులు, అవినీతిపరులైన రాజకీయనేతలతో వ్యవహరించటం మాకు చాలా తేలిక, అందుకే సాంప్రదాయ పార్టీలకే ఓటు వేస్తాం' అనే రీతితో మాట్లాడుతున్న సరస్వతి కవుల వంటి వారి బాటలో ప్రజలు వ్యవహరించటం. అరెరె, రైతులకు ఆదాయంరాకుండా వారి జీవితాల్ని నాశనం చేసే పాలకుల తప్పుడు విధానాలకు కొమ్ముకాస్తూ, ప్రజలకున్న ఓటుహక్కు, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛను దోపిడీదారులకు, అవినీతిపరులకు, రైతుద్రోహులకు ఓటువేయటాన్ని సమర్థిస్తూ ఆ విషబీజాలు నాటుతూ అమృతఫలాల వస్తాయని ఎంత భ్రమింపచేస్తున్నారు! విధానాలపరంగా స్పష్టత, శాస్త్రీయత, మనం ఓటు సరిగా వినియోగించుకోవటం వంటి చర్యలతో రైతులకు మేలుచేసే ప్రయత్నం చేయకుండా, ఆ ప్రయత్నం చేసే జేపీ లాంటి వారిమీద బురదజల్లటం తగదని సరస్వతి వంటివారికి ఆత్మీయంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. ♦

సిబ్బంది కొరతతో పురపాలకలు సతమతం

- ఖాళీల భాళీలు
- పోస్టులు ఐదువేలకు చేరువగానే...
- ముందుకు సాగని మూడుళ్ళ భర్తీ ప్రణాళిక

రాష్ట్రంలో రెండేళ్లుగా కొత్త పురపాలకల ఏర్పాటు శ్రేణి పెంపును సర్కారు శరవేగంగా పూర్తిచేసింది. కానీ... పోస్టు భర్తీపై శ్రద్ధ చూపని కారణంగా సిబ్బంది కొరతతో అవి సతమతమవుతున్నాయి. ప్రస్తుతం నగర - పురపాలకలు, నగర పంచాయతీలు అన్నీ కలిపి 167కు చేరాయి. స్థానిక సంస్థల స్థాయి పెరిగి పురపాలకలుగా మారిన తర్వాత అక్కడి సిబ్బందికి మునిసిపల్ లేదా పంచాయతీరాజ్ సర్వీసును

ఎంచుకునే వీలు కల్పించారు. ప్రస్తుతం వీరి గుర్తింపు ప్రక్రియ సాగుతున్న నేపథ్యంలో పాత, కొత్త పోస్టులన్నీ కలిపితే ఐదువేలకు చేరువ కానుండటం గమనార్హం. లోగడ పాలక మండళ్లు తాత్కాలిక పద్ధతిలో ఉద్యోగులను నియమించుకుని, ప్రభుత్వ అనుమతితో వారి సేవలను క్రమబద్ధీకరించేవి. అయితే, ఈ విధానంలో రాజకీయ జోక్యం పెరగడంతో ఆ ప్రక్రియకు ప్రభుత్వం స్వస్తి చెప్పింది. ఆ తర్వాత వైఎస్

ఇటీవల మూడేళ్ల ప్రణాళిక లక్ష్యం				
విభాగం	పోస్టులు	2011-12	2011-12	2011-12
అకౌంట్స్	651	651	-	-
రెవెన్యూ	322	304	18	-
ఇంజనీరింగ్	686	220	235	231
టాన్ షానింగ్	918	225	348	345
అడ్మినిస్ట్రేషన్	1153	-	576	577
పబ్లిక్ హెల్త్	318	-	159	159
మొత్తం	4048	1400	1334	1314

రాజశేఖర్ రెడ్డి హయాంలో ఎక్కడెక్కడ, ఏయే కేటగిరీలో ఎందరు ఉద్యోగులు అవసరమో అంచనా వేసి, నివేదికను తయారుచేశారు. ఈ మేరకు మొత్తం 4048 పోస్టులు భర్తీ చేయాలని గుర్తించారు. వీటిని 2011-14 మధ్య మూడేళ్లలో విడతలవారీగా భర్తీ చేసేందుకు ప్రణాళికనూ రూపొందించారు. కానీ, సదరు నియామకాలలో కొన్ని వందల పోస్టులు మాత్రమే భర్తీ అయ్యాయి.

రాష్ట్రంలో రూ.1196 కోట్లతో నిర్మల్ భారత్ అభియాన్

రాష్ట్రంలోని గ్రామ పంచాయతీలు, పాఠశాలలు, అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో పారిశుధ్య సమస్యలకు పరిష్కారం లభించనుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పారిశుభ్రతకు ఉద్దేశించిన నిర్మల్ భారత్ అభియాన్ పథకం కింద నాలుగేళ్లలో రూ.1196 కోట్ల పనులను చేపట్టేందుకు అనుమతిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. 12150 పాఠశాలల్లో, 23167 అంగన్ వాడీ కేంద్రాల్లో మరుగుదొడ్ల నిర్మాణం, 3482 గ్రామ పంచాయతీల్లో చిత్తశుద్ధి ప్రాజెక్టులను ఈ పథకం కింద

చేపడతారు. నిర్మల్ భారత్ అభియాన్లో ఇంత భారీగా నిధులు రావడం ఇదే ప్రథమం. 2008 నుంచి 2011 వరకు ఈ పథకం కింద రూ.281 కోట్లను మాత్రమే వెచ్చించారు. 2012-13 నుంచి మూడేళ్లపాటు చేపట్టే పథకానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆమోదం పొందాయి. ఈ పథకంలో కేంద్రం 70శాతం నిధులను ఇస్తుండగా, మిగిలిన 30 శాతం వాటా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది.

'దామాషా' ఎన్నికలు చేపట్టండి: జేపీ

డబ్బుమయమైన రాజకీయ వ్యవస్థను సమూలంగా మార్చడానికి ఎన్నికల వ్యవస్థలో సమూల మార్పులు తీసుకురావాలని లోక్ సత్తా అధ్యక్షుడు జయప్రకాష్ నారాయణ్ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీకి విజ్ఞప్తి చేశారు. ఆయన ఇక్కడ రాష్ట్రపతిని కలిసి ఎన్నికలు, న్యాయ వ్యవస్థలో తీసుకురావాలని సంస్కరణల గురించి పలు సూచనలను అందజేశారు. ఇప్పుడున్న ఎన్నికల వ్యవస్థను ప్రక్షాళన చేసి దామాషా నిష్పత్తి ప్రకారం ఎన్నికలు తీసుకురావాలని కోరారు. "ప్రస్తుతం గెలుపోటములకు ఒక్క ఓట్ తేడా కావడంతో దాన్ని చేజిక్కించుకోవడానికి రాజకీయ పార్టీలు విపరీతంగా డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాయి. అందర్నీ సమానంగా చేసే ప్రాంతీయ, జాతీయ పార్టీలు తీవ్రంగా నష్టపోతున్నాయి. దేశంలో 312 లోక్ సభ సీట్లన్న ఎనిమిది రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్, భాజపాలు అంతర్ధానమైపోతున్నాయి. ఇది కాలక్రమేణా సంకుచిత

రాజకీయ వ్యవస్థకు దారితీస్తుంది" అని పేర్కొన్నారు. న్యాయవ్యవస్థలోనూ మౌలిక మార్పులు తీసుకురావాలని జేపీ పేర్కొన్నారు. "హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తుల నియామకం, తొలగింపు అంశాల పరిశీలనకు జాతీయ జ్యూడీషియల్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రస్తుత పద్ధతి లోపభూయిష్టంగా ఉంది కాబట్టి సమర్థులు రావడం లేదు. అందుకే జ్యూడీషియల్ కమిషన్ ఏర్పాటు విషయంలో మాజీ సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు తయారుచేసిన ప్రతిపాదనలు రాష్ట్రపతికి అందజేశాను. ఐఎన్, ఐపీఎస్ ల తరహాలోనే న్యాయమూర్తుల ఎంపిక కోసం ప్రత్యేక సర్వీస్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరాను. ఇందుకు రాష్ట్రపతి సానుకూలంగా స్పందించారు. దేశం సంక్షోభ సమయంలో ఉన్నప్పుడు ఆయన కచ్చితంగా పార్టీలతో మాట్లాడి వ్యవస్థాగత మార్పులకు చర్యలు తీసుకుంటారు" అని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు.

స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు పరకాల కన్నమూత

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ తొలితరం నాయకులు, పాతతరం పాత్రికేయుడు, కమ్యూనిజం మానవత్రిక సంపాదకవర్గ బాధ్యులుగా పనిచేసిన పరకాల పట్టాభి రామారావు (94సం॥) విజయవాడలో కన్నమూశారు. గత కొంతకాలంగా ఆయన అనారోగ్యంతో బాధ పడుతూ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. ఆరోగ్యం విషమించడంతో తుదిశ్వాస విడిచారు. ఆయనకు భార్య అహల్యాదేవి, కుమారుడు, ఇద్దరు కుమార్తెలున్నారు.

ప్రదర్శన జరిపారు. 1939లోనే ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి ఫెడరేషన్ 16వ మహాసభ సందర్భంగా సుభాష్ చంద్రబోస్ ను కాకినాడకు తీసుకొచ్చారు. అనంతరం స్వాతంత్ర్య సమరంలో, కమ్యూనిజం ఉద్యమంలో పనిచేస్తూ సామాజిక, సంఘ సంస్కరణల ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు. 1943, 1946లలో జమీందారీ వ్యతిరేక ఉద్యమాల్లోనూ ఆయన అరెస్టు అయ్యారు. అనంతరం కమ్యూనిస్టు పార్టీపై నిషేధం ఉన్నప్పుడు అజ్ఞాత జీవితం గడిపారు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కవితం గ్రామంలో 1920 లో జన్మించిన పట్టాభి రామారావు తమ గ్రామానికి మహాత్మాగాంధీ వచ్చినపుడు ఆయనను కలిశారు. అప్పటి నుంచే రామారావులో జాతీయోద్యమ బీజాలు పడ్డాయి. రామారావు ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థిగా ఉన్న సమయంలో భగత్ సింగ్ ను ఉరి తీసిన రోజు తన గ్రామంలో నిరసన

అనంతరం పత్రికా రంగంలోకి వచ్చారు. మొదట ప్రజాశక్తి వారపత్రిక, దినపత్రికల్లో పనిచేసిన తరువాత 1952 నుంచి 1992 వరకూ విశాలాంధ్ర సంపాదకవర్గం సభ్యుడిగా ఉన్నారు. ఆ తరువాత నుంచి కమ్యూనిజం మానవత్రిక సంపాదక బాధ్యతలు చూస్తున్నారు. పరకాల రచనలు విశేష ప్రాచుర్యం పొందడంతోపాటు ఆయనకు పలు అవార్డులు లభించాయి. ♦

పట్టణ పేదల గుర్తింపునకు కొత్త విధానం

పట్టణాల్లో పేదలను గుర్తించడానికి కొత్త విధానాన్ని అమలు చేయ నున్నారు.

- ప్రణాళిక సంఘానికి నివేదిక ఇచ్చిన నిపుణుల కమిటీ
- ముస్లింలకు కూడా ఎస్సీ/ఎస్టీల కేటగిరిలోకి చేర్చాలని సిఫార్సు

కవర్లతో కప్పడం, ఇటు గోడల స్థానంలో వెదురు కర్రలు, మట్టిగోడలున్న

వారిని పేదల జాబితాలో చేర్చాలి.

◆ వృత్తిపరమైన స్థితిగతులకు సంబంధించి ఆదాయ వనరు లేకుండా ఇంటిలోని పెద్దలు లేదా పిల్లలు భిక్షాటన , చిత్తుకాగితాలు ఏరుకోవడం, ఇళ్లలో పనిచేసే కార్మికులు, దినసరి కూలీలు, సక్రమంగా వేతనాలు రానివారిని పేదలుగా గుర్తించాలి.

◆ 18 ఏళ్లు దాటిన వారు కుటుంబంలో లేకపోవడం, 18-60 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సులో పనిచేయడానికి శరీరం సహకరించని వారు, సంపాదించిన పెద్దలంతా వైకల్యంతో ఉండడం లేదా దీర్ఘకాలిక అనారోగ్యం లేదా 65 సంవత్సరాల వయస్సు పైబడి ఉన్న వారిని కూడా పేదల జాబితాలో చేర్చాలి.

◆ టెలిఫోన్, ద్వీచక్రవాహనంతోపాటు నాలుగు గదులున్న ఇల్లు, ల్యాప్ టాప్, రిఫ్రిజిరేటర్, ఎయిర్ కండిషనర్, ఇంటర్నెట్ తో కూడిన కంప్యూటర్, వాషింగ్ మిషన్ వీటిల్లో ఏ మూడు కలిగి ఉన్న వారికి పేదల జాబితా నుంచి తొలగించాలి. ◆

వారిని పేదల జాబితాలో చేర్చడానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని, జీరో పాయింట్లు వచ్చిన వారిని జాబితా నుంచి తక్షణం తొలగించాలి. గృహనివాస స్థితిగతుల్లో వెనుకబాటుతనం ఉన్న వారిని నిరుపేదలుగా గుర్తించాలని కూడా సూచించింది. సామాజిక ఆర్థిక పరిస్థితుల ఆధారంగా ముస్లింలను కూడా ఎస్సీ/ఎస్టీల సామాజిక కేటగిరిలోకి తీసుకుని రావాలని ఈ కమిటీ సిఫార్సు చేసింది.

కమిటీ సిఫార్సులవీ....

- ◆ ఇళ్లు లేనివారు, ఇల్లు ఉన్నా.. ఒక్కగది అదీ పైకప్పు లేకుండా పాలిథిన్

ఇదేనా సహకార స్కూల్?

- డాక్టర్ బెహరా ఎర్రరాజు

ఆర్థిక నిపుణులు

విక్రయాజ్య సమితి 2012ను అంతర్జాతీయ సహకార సంవత్సరంగా ప్రకటించిన నేపథ్యంలో కేంద్రప్రభుత్వం 97వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాన్ని ఆమోదించింది. తద్వారా, సహకార సంస్థల నిర్వహణ నియంత్రణలకు, సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టింది. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం తీసుకున్న అతికొద్ది అభ్యుదయ విధానాలకు అద్దం పట్టిన చట్టం అయినప్పటికీ, భాగస్వామ్య పార్టీలకు ఇది కొరుకుడు పడటం లేదనిపిస్తోంది. ఆరు లక్షల సహకార సంఘాల్లో రెండుకోట్ల ముప్పై లక్షలమంది సభ్యులున్నారు. ఈ సహకార వ్యవస్థ విస్తరించని ఆర్థిక రంగం లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. నూరు సంవత్సరాల పైబడిన సహకార సంస్థలు ఎన్నో ఒడుదుడుకులకు తట్టుకున్నట్లు కనిపించినా, అది నిజంకాదు. ఇది ఎందరికో రాజకీయరంగ ప్రవేశానికి మొదటిమెట్టుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. దాంతో రాజకీయ ప్రభావానికి లోనై ఆర్థిక సామాజిక ప్రగతికి దోహదపడలేకపోయాయి. అనేక రాష్ట్రాలు రూపొందించిన సహకార శాసనాలు వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాల అవసరాలకు అనుగుణంగానే ఉన్నాయి. ఇతర రంగాల్లో ఉన్న సహకార సంఘాలకు అవి ఊతమివ్వడం లేదు. దాంతో వీటి యాజమాన్య నిర్వహణ, నియంత్రణ లోపాలను సవరించాలని కేంద్రం భావించింది. సభ్యులే స్థాపించుకుని తమ అభివృద్ధి కోసం స్వయంగా నిర్వహించుకునే వ్యవస్థ రూపొందించాలనుకొంది. అందుకు వీలుగా సహకార శాసనాలు మార్పు చెందాల్సిన అవసరం ఉందని కేంద్రప్రభుత్వం గ్రహించడం శుభపరిణామం.

రాష్ట్రప్రభుత్వ పోకడ రాజ్యాంగ విరుద్ధం

స్వయంప్రతిపత్తిగల, స్వయం నియంత్రిత సహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేసుకొనే అవకాశం ఇచ్చి, అలాంటి సహకార సంఘాలకు భద్రత కల్పించాలంటే - సహకార సంఘాల స్థాపన పౌరుల ప్రాథమిక హక్కు అని రాజ్యాంగంలో పేర్కొనాల్సి ఉంటుంది. అందుకే రాజ్యాంగంలోని 19(సి),

19(4) అధికరణలను 97వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా తీసుకొచ్చారు. అంటే 2012 తరువాత, సహకార సంఘాలకు నియంత్రణాధిపత్యం వహిస్తున్న రిజిస్ట్రారు కల్లెం వేసినట్లయింది. వచ్చేనెల 14 నుంచి అమల్లోకి వచ్చే 97వ సవరణ చట్టం ప్రకారం యాజమాన్య నిర్వహణ, నియంత్రణ సభ్యులకే చెందుతుంది. ఈ సవరణ శాసనాన్ని అనుసరించి దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలు తమ శాసనాలను తిరగరాసుకోవాల్సి ఉంటుంది. లేకపోతే కేంద్ర శాసనం మాత్రమే అమలులో ఉంటుంది.

97వ రాజ్యాంగ శాసనం ప్రకారం రాష్ట్రాలు ఒక ఎన్నికల అధికారిని ప్రత్యేకంగా నియమించాలి. ఎన్నికల ప్రక్రియను, విధి విధానాలను విశదపరచాలి. సహకార సంఘాల సేవలను వినియోగించుకునేవారు, ఆయా సంఘాల సేవల్లో పాలుపంచుకునే సభ్యులు మాత్రమే పాలకవర్గాన్ని ఎన్నుకోవడానికి అర్హులు. అంటే, ఎన్నికలు ప్రకటించిన తరువాత సభ్యుల పట్టికలో మార్పులు ఉండకూడదు. ఇటువంటి మార్పు మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కంటకంగా మారింది. రెండు సంవత్సరాలకు పైబడి వాయిదా వేస్తున్న సహకార ఎన్నికలను రాష్ట్రశాసనంలో మార్పులు చేయక మునుపే ప్రకటించి రాజకీయ లబ్ధి పొందాలనుకొంది. రాజకీయ ప్రాపుతో సహకార సంఘాల్లో కొత్త సభ్యులను చేర్చే ప్రక్రియ చేపట్టి, రాజ్యాంగాన్ని అపహాస్యం చేస్తోంది. ఈ ఎన్నికలు పూర్తిగా రాజ్యాంగ విరుద్ధం. రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం ప్రకారం - సహకార సంఘాలను బచ్చికంగా ఏర్పాటు చేసుకొనే వీలు కల్పించాలి. స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించాలి. అవి ప్రజాస్వామ్య నియంత్రణ కలిగి ఉండేటట్లు, వృత్తి నైపుణ్యం కలిగిన పాలక వర్గాలు ఉండేటట్లుగా చూడాలి. ఆ మేరకు రాష్ట్ర శాసనాలు ఏర్పరచి, చర్యలు తీసుకోవాలి. సహకార సంస్థల బచ్చిక ఏర్పాటు, సభ్యుల ప్రజాస్వామ్య నియంత్రణ, సభ్యుల ఆర్థిక భాగస్వామ్యం, స్వయంప్రతిపత్తి వంటి నూత్రాల ప్రాతిపదికన వాటి

నియంత్రణ, మూసివేత వంటి అంశాలపై రాష్ట్ర చట్టాల్లో తగిన నిబంధనలు చేర్చాలి. దీనివల్ల ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వాధికారుల జోక్యంపై పరిమితులు ఏర్పడతాయి. సహకార సంస్థలను ఏర్పరచుకోవడం, మూసివేయడం సభ్యుల అభీష్టం ప్రకారం మాత్రమే జరగాలని రాజ్యాంగం నిర్దేశిస్తోంది. ఇది విప్లవాత్మక మార్పు.

పెత్తనానికి కత్తెర

రాజ్యాంగ అధికరణలను అనుసరించి మరిన్ని మార్పులకూ శ్రీకారం చుట్టాల్సి ఉంటుంది. రాష్ట్రాల శాసనసభలు, సహకార సంస్థ పాలక మండళ్లు ఎంతమంది సభ్యులతో ఏర్పాటు కావాలన్న అంశాన్ని నిర్ధారించాలి. ఆ సంఖ్య 21కి మించకుండా ఉండాలి. వీరిలో ఒక స్థానం అనుసూచిత కులాలు లేక తెగలకు, రెండు స్థానాలు మహిళలకు కేటాయించాలి. ఆయా తరగతుల సభ్యులనుంచే వారిని ఎంపిక చేయాలి. పాలకమండలి సభ్యులు, పాలక మండలి సభ్య నిర్వాహకుల పదవీకాలం ఎన్నికైన నాటి నుంచి అయిదేళ్లు నిర్వాహకుల పదవీకాలం పాలక మండలి పదవీకాలంతోపాటే ముగుస్తుంది. మొత్తం పదవీకాలంలో సగంకన్నా తక్కువగా ఉన్న సందర్భంలో పాలక మండలిలో ఏర్పడే ఖాళీలను ఎంపిక (కో-ఆప్షన్) ద్వారా భర్తీ చేసుకునే అధికారం పాలక మండలికి ఉంటుంది. రాష్ట్ర శాసనంలో తగిన నిబంధనలు చేర్చడం ద్వారా సహకార సంస్థ పాలక మండలిలో అనుభవజ్ఞులైన ఇద్దరు ఆర్థిక నిపుణులను సభ్యులుగా చేర్చుకోవాలి. పాలకవర్గ పరిమితి (21 మంది)కి వారు అదనం. వారికి ఓటు హక్కు ఉండదు. బ్యాంకింగ్ రంగంతో ఉన్న సహకార సంఘాలకు ఈ నిబంధన కొత్తది కాదు.

ఓటర్ల నమోదుకు సాధికార సంస్థ

పాలక మండలి సభ్యులు, కార్యనిర్వాహకుల పదవీకాలం మనరాష్ట్రంలో ఇప్పటికే అయిదేళ్లుగా ఉంది. కానీ, 1995 శాసనం ప్రకారం ప్రతీ సంవత్సరం అయిదోవంతు పాలకవర్గ సభ్యులు పదవీ విరమణ చేస్తున్నారు. ఆ స్థానాల భర్తీకి ఎన్నికలు జరపాల్సి వస్తోంది. అలాంటి అనుకూలత ఇకపై ఉండదు. సహకార సంఘాల ఎన్నికల నిర్వహణ, అర్హులైన ఓటర్ల జాబితా తయారీకి రాష్ట్రాల శాసనసభలు చట్టం ద్వారా సాధికార సంస్థ ఏర్పాటు చేయాలి. చట్టంలోనే ఎన్నికల

నిర్వహణకు అవసరమైన విధివిధానాలు రూపొందించాలి. సహకార సంస్థ పాలకవర్గాన్ని ఆరు మాసాలకు మించి సుప్రచేతనావస్థలో ఉంచరాదు. రద్దు చేయకూడదు. అదీ కొన్ని సందర్భాల్లోనే చేయాలి. అవి - అధ్యక్షుడు అనర్హుడైనప్పుడు, బాధ్యత నిర్వహణలో విఫలమైనప్పుడు పాలక వర్గం సహకార సంస్థ ప్రయోజనాలకు వేరే సభ్యుల ప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించినప్పుడు; పాలక మండలి కార్యకలాపాలు స్తంభించినప్పుడు లేక పాలకవర్గం సంక్షోభంలో కూరుకుపోయి, పని చేయనప్పుడు; సాధికార సంస్థ సహకార సంఘాలకు ఎన్నికలు నిర్వహించలేని పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు మాత్రమే అలా చేయాలి.

ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయంలేని ఏ సహకార సంస్థ పాలక వర్గాన్ని సుప్రచేతనావస్థలో ఉంచే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదు. బ్యాంకింగ్ రంగ సహకార సంస్థలకు బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ శాసనం 1949 వాటి సవరణల నిబంధనలను మాత్రమే అన్వయింపజేశారు. ఆ సంస్థలనూ ఏడాదికి మించి సుప్రచేతనావస్థలో ఉంచరాదు. ఒకవేళ సహకార సంస్థల పాలకవర్గాన్ని రద్దు చేసినట్లయితే ఈ సంస్థ కార్యకలాపాల పర్యవేక్షణకు నియమితుడైన పాలనాధికారి నిర్దిష్టకాలంలో ఎన్నికల నిర్వహణకు ఏర్పాట్లు చేయాలి. నిర్ణీత సమయంలో పాలకవర్గ మండలి ఏర్పాటు చేసి, అధికారాలు అప్పగించాలి. పాలనాధికారి నిర్వహించాల్సిన విధులు, నిబంధనలను రాష్ట్ర చట్టాల్లో పొందుపరచాలి.

సంఘాలకు కొత్త ఊపిరి

ఆయా రాష్ట్రాల సహకార చట్టాల్లో ఉన్న నిబంధనలు, 97వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం అమలులోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ఏడాదిపాటు లేక ఆయా రాష్ట్రాల చట్టాల్లో సవరణ చేపట్టిన నాటి వరకు ఏది తక్కువ సమయమైతే అంత వరకే అమలులో ఉంటాయి. లేనట్లయితే రాజ్యాంగ సవరణ చట్టంలో ఉన్న నిబంధనలే చెల్లుబాటు అవుతాయి. ఈ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం, మన సహకార సంస్థల అనుభవాల నేపథ్యంలో అభివృద్ధికి దోహదపడేదే. సహకార సంస్థల స్వయంప్రతిపత్తికి, నిబద్ధతకు వీలు కల్పించేదే. ఈ సవరణ చట్టం ప్రకారం సహకార సంస్థలపై రిజిస్ట్రారుకు, ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఆజమాయిషీ ఇకపై చెల్లదు. 1964 శాసనం ద్వారా

రిజిస్ట్రారుకు దఖలుపడిన విస్తృతాధికారాలు రాజ్యాంగబద్ధత కోల్పోయాయి.

మన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ నియమ నిబంధనలన్నింటినీ తోసిరాజంబోంది. ఏకీకృత శాసనాన్ని పరిశీలించడం లేదు, పట్టించుకోవడం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రాజ్యాంగం పట్ల ఉన్న గౌరవం, నిబద్ధత ఏ పాటివో దీన్నిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం సహకార సంఘాలకు ఎన్నికలు జరిపేందుకు సిద్ధపడడం లేదు. సహకార సంస్థల ముఖం కూడా చూడని అనేకమందిని సభ్యులుగా అడ్డగోలుగా చేరుస్తోంది. వారి ద్వారా, వారి ఓటుహక్కు ద్వారా (అసలు వారికా హక్కు లేదు) పాలక వర్గాలను గుప్పిట్లో పెట్టుకోవాలనుకుంటోంది. తద్వారా రాజ్యాంగాన్ని అపహాస్యం చేస్తోంది. అంతర్జాతీయ సహకార సంవత్సరం సంబరాలి అది ఇప్పటికే తన ఉక్కుపాదాలతో తొక్కేసింది. ప్రజాస్వామ్య విలువలకు గండికొట్టింది. ఇలా ఎంతకాలం? ♦

(ఈనాడు సౌజన్యంతో...)

ఎన్నికల సంస్కరణలకు కాంగ్రెస్ కమిటీ

ఎన్నికల సంస్కరణలపై అధ్యయనం జరిపి సిఫార్సులు చేసేందుకు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు సోనియాగాంధీ ఆరుగురు సభ్యుల కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. కమిటీకి పార్టీ సీనియర్ నాయకురాలు అంబికా సోని సారథ్యం వహిస్తారు. కేంద్ర మంత్రి వీరప్ప మొయిలీ, మాజీ కేంద్ర మంత్రులు ఎం.ఎస్.గిల్, మణిశంకర్ అయ్యర్, కాంగ్రెస్ ఎంపీ నాచియప్పన్, నిపుణుడు మోహన్ గోపాల్ సభ్యులుగా వ్యవహరిస్తారు. కమిటీకి నిర్దిష్ట గడువు లేనప్పటికీ సాధ్యమైనంత త్వరగా కమిటీ సాఫిర్సులు అందజేస్తుందని పార్టీ వర్గాలు పేర్కొన్నాయి.

దామాషా పద్ధతి ఎన్నికలపై దేశవ్యాపితంగా చర్చ జరుగుతున్న నేపథ్యంలో జాతీయస్థాయిలో అధికారంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికల సంస్కరణలపై కమిటీని నియమించటం ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంది.

ఎంబ్రయో

ఫురిగిగుడ్డును
 నన్నెవరో
 ఈ కుప్పతోట్టిలోకి బెనరి
 పేగుబంధాన్ని తెంచుకున్నారు
 ఆమె మరో కుంఠి
 నేను మాత్రం
 కర్ణుడ్డిగాను
 కుట్టే బేమలనడుమ
 కుప్పతోట్టి పేటికలోకి
 బెసిరేయబడ్డ
 ఎంగిలి బెస్తరిని నేను
 ఆకలి దప్పికలే
 నన్నంటి పెట్టుకున్న నేస్తాలు
 నా రోషన ఈ సమాజానికి
 కర్ణకరోరంగా బిన్నిస్తుండి
 అందుకే - అందరూ
 మొహం చాటోసి
 నా నుండి
 ఊరంగా పారిపోతారు
 మానవత్వం నూన్యమైన
 ఈ సమాజ గర్భంలోకి
 గర్భం నుండే బెసిరేయబడ్డ
 'ఎంబ్రయో'ను నేను
 కుల-మత- జాతి
 బిడ్డేషాలేబె నోకని
 అస్తమించే
 స్వచ్ఛమైన సూర్యుడ్డి నేను

- సవ్యసాచి

సికింద్రాబాద్

సినిమాల్లో ఆధునిక మహిళ

- డి. సరోజా

స్త్రీలపై జరుగుతున్న అన్యాయాలకు, అక్రమాలకు సినిమాల్లో స్త్రీలను చూపిస్తున్న విధానం కారణం అవుతుందని విమర్శలు వెల్లవెత్తుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో సినిమాల్లో స్త్రీ పాత్రల చిత్రీకరణ ఎలా ఉంది, ఎలాంటి పాత్రలు రావాలి అనే అంశం పరిశీలిద్దాం.

మన చిత్రాల్లో కథానాయిక అంటే శృంగారం, త్యాగం కుటుంబ అవసరాలు తీర్చటం, స్త్రీకి ఓ వ్యక్తిత్వం, స్వేచ్ఛ, వ్యక్తిగత జీవితం మనకు ఎక్కడా కనిపించవు. ఆమె బలహీనురాలు. ఆమె పాత్ర మేల్ కారెక్టర్స్ వెనుక ఉండటమే. ఆమె అవసరాలు అన్ని కథలోని మేల్ కారెక్టర్స్ - హీరో, భర్త, తండ్రి, కొడుకు, సోదరుడు తీరుస్తారు.

కథానాయిక పాత్రలు ఇంత బలహీనంగా ఉంటే ఇంక ప్రతినాయిక పాత్రలు చేసే వాంపు కారెక్టర్స్, జెలసీ, కృరత్వం నిండిన విలన్ పాత్రలు. మన సినిమాల్లో స్త్రీల పాత్రల చిత్రీకరణ ప్రధానంగా ఇలా సాగుతుంది.

1. కేవలం పాటల కోసం హీరోయిన్
2. మహా అయితే హీరో లక్ష్యసాధనలో సహాయకురాలుగా ఉండటం
3. ఆధారపడుతూ జీవించటం, హీరో కొడుకు, తండ్రి, సోదరిడిపై పూర్తిగా ఆధారపడటం.
4. జీవితాలను పణంగా పెట్టి త్యాగాలు చెయ్యటం
5. దారి తప్పిన భర్త లేక వ్యసనాలకు బానిస అయిన భర్త సుఖం కోసం పూజలు చేయటం
6. ఒంటరి స్త్రీగా కష్టాలు, వివక్షను ఎదుర్కోవటం. మగవారి తోడు లేకుండా జీవితం దుర్లభం అని చూపించటం.

ఎన్ని సినిమాలు చూసినా స్త్రీ అంటే ప్రధానంగా శృంగారానికి పరిమితం అవ్వటం. లేదంటే కట్టుబాట్లను,

సంస్కృతి సాంప్రదాయాలను పరిరక్షించటం కేవలం ఆమె బాధ్యతే అయినట్లు, అందుకోసమే ఆమె పుట్టినట్లు చిత్రీకరిస్తారు. కుటుంబ గౌరవాన్ని కాపాడడం, వారి అవసరాలు తీర్చటం, కష్టాలన్నీ మౌనంగా భరించటం, అందరి సుఖం కోసం పూజలు చేయటం ఆమె విధి.

స్త్రీకి వ్యక్తిత్వాన్ని, గౌరవాన్ని ఇచ్చే పాత్రలు మనకు చాలా అరుదుగా కనిపిస్తాయి. అలాంటి అరుదైన చిత్రాలు ఇంగ్లీషు

- వింగ్లీషు కహాని ఈ రెండు చిత్రాల్లో విద్యావంతురాలు, ప్రతిభావంతురాలు అయిన ఆధునిక మహిళను అద్భుతంగా చిత్రీకరించారు. ఓ పక్కన స్త్రీ మనసులోకి సున్నితత్వాన్ని స్పృశిస్తూనే, ఆమె తన బాధ్యతలను, లక్ష్యాలను తెలివిగా నెరవేర్చుకోవటం చూపించిన విధానం ప్రతి ఫ్రేమ్లోనూ ఆకట్టుకుంటుంది.

ఆధునిక మహిళ బలహీనురాలు కాదు కార్యసాధకురాలు అని చిత్రించిన ఈ చిత్రాల దర్శకులను ముందుగా అభినందించాలి. అలాగే ఈ చిత్రాల్లో నటించిన శ్రీదేవి, విద్యాబాలన్ ప్రతిభను ప్రశంసించాలి.

ఈ రెండు చిత్రాల్లో ఆధునిక మహిళను చిత్రించిన విధానం

ఒకసారి పరిశీలిద్దాం.

కహానీ : ఓ గర్భిణీ స్త్రీ తన భర్త ఆచూకి కోసం వెతుక్కోవటం.... కథాగమనం.

స్త్రీ జీవితంలో బలహీనక్షణాలుగా చెప్పుకునే సమయం. ఆమె గర్భండాల్చిన సమయం. ఆ సమయంలో స్త్రీలు సర్వసాధారణమైన పనులు చెయ్యలేరని అందరి భావం. కాని దర్శకుడు ఆ బలహీనమైన క్షణాలనే తన కథకు ఎంచుకున్నాడు. కథానాయిక నిండు గర్భిణిగా తన తెలివితేటలతో లక్ష్యాన్ని ఛేదించటం అద్భుతంగా సాగుతుంది. కథానాయిక కేవలం తన ఎంక్వయిరింగ్ మైండ్, ప్రొబింగ్ నేచర్ తో లక్ష్యాన్ని ఛేదిస్తుంది.

స్త్రీకి తెలివి ఉంది ఆమె కార్యసాధకురాలు అని నిరూపించిన సినిమా ఇది. స్త్రీకి శారీరకంగా కొన్ని బలహీనతలు ఉన్నా అవి ఆమె లక్ష్యసాధనలో అడ్డు కావు అని నిరూపించిన సినిమా.

ఇంగ్లీష్ - వింగ్లీష్ : ఓ మధ్యతరగతి స్త్రీ ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవటం... కథాగమనం.

పెళ్ళి, పిల్లలు ఉన్న స్త్రీలకు భర్త, పిల్లలు తప్ప మరో జీవితాన్ని మనం చూడం. ఈ సినిమాలో ఓ మధ్య తరగతి స్త్రీ తన కుటుంబ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూనే ఎంట్రప్రెన్యూర్ అవుతుంది. ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవటం అనే తన కలను సాకారం చేసుకుంటుంది. ఈ పాత్ర నేటి ఆధునిక మహిళకు అద్దం పడుతుంది. ఎంతోమంది మధ్యతరగతి స్త్రీలు ఈ పాత్రతో తమను పోల్చుకున్నారు.

పెళ్ళి, పిల్లలు ఉన్నా నేటి మహిళలు తమ ప్రతిభకు మెరుగులు దిద్దుకుంటూ, వివిధ రంగాల్లో లక్ష్యాలను ఛేదించుకుంటూ ముందుకు సాగుతున్నారు.

ఆధునిక మహిళ ప్రతిభావంతురాలు, కార్యసాధకురాలు అని నిరూపించే ఇటువంటి చిత్రాలు మరిన్ని రావలసి ఉంది.

మంచి చిత్రాలు వ్యాపారపరంగా విజయం సాధించలేవని సినిమావాళ్ళు చెప్పే కట్టుకథలు నిజంకాదని నిరూపించాయి. ఈ సినిమాల స్ఫూర్తితో సామాజిక, బాధ్యతలను గుర్తించి సినిమా దర్శక నిర్మాతలు, స్త్రీ వ్యక్తిత్వాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచేవిధంగా సినిమాలు తీస్తారని ఆశిద్దాం..... ♦

మహిళాస్మృతి అభినందన

వారం రోజులపాటు (తేదీ: 20,01,2013 నుండి 27వ తేదీ వరకూ) విజయనగరంలోని ఆనందగజపతి ఆడిటోరియంలో జరిగిన “నంది నాటకోత్సవాలలో” ప్రదర్శించబడిన 44 నాటికల్లో “సృష్టిధర్మం” అనే నాటికకు నంది అవార్డుగా, అందులో నటించిన విజయనగరం జిల్లా మహిళాసత్తా అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి ముళ్ళపూడి సుభద్రాదేవి గారికి “నంది సర్టిఫికేట్” వచ్చినందుకు లోక్ సత్తా పార్టీ, మహిళాసత్తా తరపున హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియపరుస్తున్నాము. సుభద్రాదేవిగారు సంగీతం పాఠశాలలో రికార్డు అసిస్టెంట్ గా పనిచేసి రిటైర్ అయినారు. ఆవిడ లేడీస్ క్లబ్ యాక్టివ్ మెంబర్ గా, వనితావాకర్స్ క్లబ్ ప్రెసిడెంట్ గా, ప్రజానాట్యమండలిలోని గౌరవమర్యాదల సంఘం సభ్యురాలిగా కూడా వున్నారు. ఆమె పార్టీలో చేరకముందు నుండి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల పట్ల ఆసక్తి వుండటమేగాక, వాటిల్లో పాల్గొంటూ ఎన్నో బహుమతులను,

నగదును గెల్చుకున్నారు.

తీరిక సమయాల్లో వాటిపై దృష్టి పెట్టినప్పటికీ....

“జిల్లా మహిళాసత్తా అధ్యక్షురాలిగా సుభద్రా

దేవిగారు తన వంతు బాధ్యతను కూడా పూర్తిగా నిర్వర్తిస్తూ, జిల్లా పార్టీ నాయకురాలు అనంతలక్ష్మి, తదితర మహిళలతో కూడి పార్టీ సభ్యత్వాలు చేయించడంలో, స్థానికంగా ఏవైనా సమస్యలు వుంటే వెంటనే స్పందిస్తూ వాటిని అధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళ్ళడంలో కృషి చేస్తున్నారు. అవసరమైనప్పుడు మహిళా సంఘాల సమావేశాల్లో కూడా పాలుపంచుకుంటున్నారు. అంతేగాక లోక్ సత్తా పార్టీ జిల్లా నాయకులతో కలిసి నిరాహార దీక్షలు, స్వతంత్ర ఉద్యమాలు వంటి ఎన్నో కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటున్నారు. ♦

లోకసత్తా పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికల నియమావళి - 2012

1. లోకసత్తా పార్టీ సంస్థాగత స్వరూపం

- ఎ) పంచాయతీ / మున్సిపల్ వార్డు / కార్పొరేషన్ డివిజన్లలో కాలనీ బస్టీ శాఖలు
- బి) మండలం / మున్సిపాలిటీ / కార్పొరేషన్ డివిజన్లు
- సి) నియోజకవర్గ స్థాయి శాఖ / ఒకటికీ మించి నియోజకవర్గాలు వున్న మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు

- డి) జిల్లా శాఖ
- ఇ) రాష్ట్ర శాఖ
- ఎఫ్) జాతీయ పార్టీ

గమనిక: ఒకటికీ మించిన నియోజకవర్గాలున్న మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు ముందుగా నియోజకవర్గ స్థాయి ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత కార్పొరేషన్ స్థాయి ఎన్నికలు నిర్వహించాలి.

2. కమిటీలు

అన్ని స్థాయిలలోనూ మూడంచెల కమిటీలు వుంటాయి.

- ఎ) వర్కింగ్ కమిటీ (ఆఫీసు బేరర్లు)
- బి) ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ (కార్యవర్గం)
- సి) జనరల్ కౌన్సిల్ (జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులే ఆ స్థాయి వర్కింగ్ కమిటీలను, అంతకు పైస్థాయి జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులను ఎన్నుకుంటాయి.)

3) ఓటింగ్ హక్కు - వోటింగ్ హక్కు

- ఎ) ప్రాథమిక సభ్యులు (రూ .10/-) కేవలం పంచాయతీ, మున్సిపల్ వార్డు, కార్పొరేషన్ డివిజన్లలో కాలనీ / బస్టీ శాఖలకు జరిగే ఎన్నికలకు మాత్రమే ఓటర్లుగా వుంటారు. వారు ఆ స్థాయిలో వర్కింగ్ కమిటీకి వోటింగ్ హక్కు వుండదు. ఆ స్థాయి కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నిక కావచ్చును.
- బి) క్రియాశీల సభ్యులు (రూ.100/-) వీరు జిల్లాలో జరిగే అన్ని స్థాయిలకు ఎన్నికలలో ఓటర్లుగానూ, పోటీకి అర్హులుగానూ వుంటారు. రాష్ట్రస్థాయి జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక కావడానికి, ఓటర్లుగా వుండడానికి అర్హులవుతారు. జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయి ఆఫీసు బేరర్లుగా పోటీకి అనర్హులు.
- సి) జీవిత సభ్యులు (రూ.10,000/-) మరియు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు (రూ.1000/-) పార్టీలో పంచాయతీ స్థాయి నుండి జాతీయస్థాయి వరకు జరిగే సంస్థాగత ఎన్నికలలో ఓటర్లుగా, పోటీకి అర్హులుగా వుంటారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు ఒకసారి నమోదైతే, మూడేళ్ళకాలం పాటు, లేదా తదుపరి ఎన్నికల వరకు ఓటు వేయడానికి అర్హులుగా వుంటారు.

4) రాష్ట్ర అధ్యక్షుడే పదవికి ప్రత్యేక ఎలక్టోరల్ కాలేజీ

రాష్ట్ర అధ్యక్షుడే రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులు ఎన్నుకుంటారు.

5. సంస్థాగత ఎన్నికల కోసం ఎన్వార్డె (NRI) సభ్యులు ఒక జిల్లాగా పరిగణించబడతారు.
6. ఎ) నియోజకవర్గం పరిధిలో కనీసం 120 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఆ నియోజకవర్గానికి ఎన్నికలు జరుగుతాయి.
బి) అంతకు తక్కువ ఉన్న నియోజకవర్గాల నుండి జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిలేట్ కు ప్రతినిధుల ఎన్నిక మాత్రమే జరుగుతుంది.
7. ఎ) జిల్లా పరిధిలో కనీసం 1000 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఆ జిల్లాలో పూర్తిస్థాయి ఎన్నికలు జరుగుతాయి. (2 సంవత్సరాల పదవీకాలానికి)
బి) జిల్లా పరిధిలో కనీసం 500 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు ఆ జిల్లాలో తాత్కాలిక ఎన్నికలు జరుగుతాయి. (1 సంవత్సరం పదవీకాలానికి)
8. ఎ) ఒకటికీ మించి నియోజకవర్గాలు వున్న కార్పొరేషన్లలో ముందుగా నియోజకవర్గస్థాయి ఎన్నికలు పూర్తి చేసుకోవాలి. జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిలేట్ సభ్యులను ఎన్నుకోవాలి.
బి) మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు నియోజకవర్గాల కార్యవర్గ సభ్యులంతా కార్పొరేషన్ జనరల్ క్యాన్సిలేట్ సభ్యులవుతారు. వారు (8+1కోశాధికారి) సభ్యులతో వర్కింగ్ కమిటీని ఎన్నుకుంటారు. దాని పరిధిలోని అన్ని నియోజకవర్గాల వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు కార్పొరేషన్ కార్యవర్గ సభ్యులవుతారు.

9. రాష్ట్ర ఎన్నికల అథారిటీ

పోటీతో సంబంధంలేకుండా టైటి నుంచి వచ్చిన నిష్పాక్షిక నిష్ఠాతులతో స్వతంత్ర ఎన్నికల సంఘం ఈ ఎన్నికలను నిర్వహిస్తుంది. పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికలపై వారిదే తుదినిర్ణయం. పోటీలో ఎన్నికలలో పాల్గొనని వారితో ఏర్పాటు చేసే ఎన్నికల నిర్వహణ బృందం వారికి కావలసిన సహాయసహకారాలను అందిస్తుంది.

(డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్)
 లోక్ సత్తా పార్టీ అధ్యక్షులు

(2012 జూన్ 28, 29 తేదీలలో హైదరాబాద్ లో జరిగిన లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కార్యవర్గ సమావేశం ఆమోదించిన సంస్థాగత ఎన్నికల నియమావళి)

లోక్ సత్తా పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికల నియమావళి - 2012

నియోజకవర్గ స్థాయి ఎన్నికలు - I

నియోజకవర్గ స్థాయి జనరల్ క్యాన్సిడేట్	ఎన్నికలోని పరిధిలో కనిపించే	రుపాపాందించుకోవలసిన కార్యశుభాలు	నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నిక అయ్యే జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ సభ్యులు
<p>నియోజకవర్గ పరిధిలో నమోదు చేయించుకున్న ఈ కింది సభ్యులు</p> <p>ఎ) జీవిత సభ్యులు (రూ.10,000)</p> <p>బి) ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు (రూ.1000)</p> <p>సి) క్రియాశీల సభ్యులు (రూ. 100)</p> <p>వీరంతా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ సభ్యులుగా వుంటారు</p>	<p>1) అధ్యక్షుడు</p> <p>2) ఉపాధ్యక్షుడు</p> <p>3) ఉపాధ్యక్షుడు</p> <p>ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ</p> <p>4) ఉపాధ్యక్షుడు (మహిళా)</p> <p>5) కార్యదర్శి</p> <p>6) సహాయ కార్యదర్శి</p> <p>7) సహాయ కార్యదర్శి</p> <p>యువత (35 సం. లోపు)</p> <p>8) సహాయ కార్యదర్శి</p> <p>ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ</p> <p>కోశాధికారిని ఎన్నికైన అధ్యక్షులు నామినేట్ చేస్తారు</p> <p>నియోజకవర్గ స్థాయిలో ఎన్నికైన యువసత్తా మహిళాసత్తా అధ్యక్షులతోపాటు సర్వజనసత్తా లేదా ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ విభాగం అధ్యక్షులు పర్సన్ కమిటీలో ఎక్స్ ఆఫీషియో సభ్యులుగా వుంటారు</p>	<p>ఈ కిందివారితో నియోజకవర్గ కార్యవర్గం రూపొందుతుంది.</p> <p>1) ఎన్నికైన నియోజకవర్గ అభ్యంతుల జేరర్లు</p> <p>2) నియోజకవర్గ పరిధిలోని ఎన్నికైన మండల, పట్టణ/కార్పొరేషన్ అభ్యంతుల జేరర్లు</p> <p>3) ఎన్నికైన నియోజకవర్గ స్థాయి అనుబంధ ప్రజాసంఘాల అధ్యక్ష కార్యదర్శులు</p> <p>4) పర్సన్ కమిటీ కోఆర్డినేటర్లు 5 మంది సభ్యులు (ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ, మహిళలు, యువతకు తగిన ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి-కోశాధికారి అవకాశం కల్పించడానికి)</p> <p>కో ఆఫ్ఫీస్ సభ్యులకు ఓటింగ్ హక్కు ఉండదు</p>	<p>1) నియోజకవర్గంలో ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p> <p>ఇందులో నియోజకవర్గానికి ఎన్నికైన అభ్యంతుల జేరర్లు (8 మంది) విధిగా జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ సభ్యులుగా వుంటారు. అందువల్ల మిగిలిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను మాత్రమే జిల్లా క్యాన్సిడేట్ ఎన్నికలో చేసుకోవాలి.</p> <p>2) ఎన్నికలు జరగని నియోజకవర్గాల నుండి కూడా ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p>

గమనిక: ఎ) నియోజకవర్గం పరిధిలో కనీసం 120 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఆ నియోజకవర్గానికి ఎన్నికలు జరుగుతాయి.
 బి) అంతకు తక్కువ ఉన్న నియోజకవర్గాల నుండి జిల్లా జనరల్ క్యాన్సిడేట్ ప్రతినిధుల ఎన్నిక మాత్రమే జరుగుతుంది.

లోక్ సత్తా పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికల నియమావళి - 2012

జిల్లాశాఖ ఎన్నికలు - II

జిల్లాశాఖ జనరల్ కౌన్సిల్	ఎన్నుకోవలసిన పర్సన్ కమిటీ	రూపొందించుకోవలసిన కార్యవర్గాలు	జిల్లాశాఖ నుండి ఎన్నికల అయ్యే రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులు
<p>1) నియోజకవర్గంలో ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p> <p>ఇందులో నియోజకవర్గానికి ఎన్నికైన అభీను బేరర్లు విధిగా జిల్లా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా వుంటారు. అందువల్ల మిగిలిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను మాత్రమే జిల్లా కౌన్సిల్ కు ఎన్నుకోవాలి.</p> <p>2) ఎన్నికలు జరగని నియోజకవర్గాల నుండి కూడా ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p>	<ol style="list-style-type: none"> అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షుడు ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ ఉపాధ్యక్షుడు (మహిళ) ఉపాధ్యక్షుడు (యవత) కార్యదర్శి సహాయ కార్యదర్శి సహాయ కార్యదర్శి సహాయ కార్యదర్శి యవత (85 సం. లోపు) సహాయ కార్యదర్శి ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ <p>కోశాధికారిని ఎన్నికైన అధ్యక్షులు నామినేట్ చేస్తారు.</p> <p>జిల్లా స్థాయిలో ఎన్నికైన యవనశ్రా. మహిళాసభా అధ్యక్షులతోపాటు సర్జనలసభా లేదా ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ విభాగం అధ్యక్షులు పర్సన్ కమిటీలో ఎక్స్ అక్జిక్యూటివ్ సభ్యులుగా వుంటారు</p>	<p>ఈ కిందివారితో జిల్లా కార్యవర్గం రూపొందుతుంది.</p> <ol style="list-style-type: none"> ఎన్నికైన జిల్లా అభీను బేరర్లు జిల్లాపరిధిలో ఎన్నికైన నియోజకవర్గ, కార్పొరేషన్ అభీను బేరర్లు ఎన్నికైన జిల్లాస్థాయి అనుబంధ ప్రజా సంఘాల అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వర్కింగ్ కమిటీ కోఆర్డ్ చేసుకునే 10 మంది సభ్యులు (ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి, మైనారిటీ, మహిళలు, యవనతకు తగిన ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి - కొత్తవారికి అవకాశం కల్పించడానికి) <p>కో ఆర్డన్ సభ్యులకు ఓటింగ్ హక్కు ఉండదు</p>	<p>1) జిల్లాలో మొత్తం సభ్యత్వం ప్రాతిపదికగా ప్రతి 50 మందికి సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p> <p>ఇందులో జిల్లాశాఖకు ఎన్నికైన అభీను బేరర్లు (10 మంది) విధిగా రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా వుంటారు. అందువల్ల మిగిలిన ప్రతినిధుల సంఖ్యను మాత్రమే రాష్ట్ర కౌన్సిల్ కు ఎన్నుకోవాలి.</p> <p>2) ఎన్నికలు జరగని జిల్లాలో ప్రతి నియోజకవర్గం నుండి ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి. ఈ జిల్లా జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశమై ప్రతి 50 మంది సభ్యులకు ఒకరు చొప్పున రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ కు ప్రతినిధులను ఎన్నుకోవాలి.</p>

గమనిక: ఎ) జిల్లా పరిధిలో కనీసం 1000 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఆ జిల్లాలో పూర్తిస్థాయి ఎన్నికలు జరుగుతాయి. (2 సంవత్సరాల పదవీకాలానికి)
 బి) జిల్లా పరిధిలో కనీసం 500 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పుడు ఆ జిల్లాలో తాత్కాలిక ఎన్నికలు జరుగుతాయి. (1 సంవత్సరం పదవీకాలానికి)

లోకసత్తా పార్టీ సంస్థాగత ఎన్నికల నియమావళి - 2012

రాష్ట్రశాఖ ఎన్నికలు - III

రాష్ట్రశాఖ జనరల్ కార్నిల్	ఎమ్మెల్యేలను పర్లొంగ్ కమిటీ	రూపాయిం చుకోనులసిన కార్యవర్గాలు
<p>1) జిల్లాలో మొత్తం సభ్యత్వం ప్రాతిపదికగా ప్రతి 50 మందికి సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున రాష్ట్ర జనరల్ కార్నిల్ సభ్యులుగా ఎన్నిక చేసుకోవాలి.</p> <p>ఇందులో జిల్లాశాఖకు ఎన్నికైన ఆఫీసు బేరర్లు విధిగా రాష్ట్ర జనరల్ కార్నిల్ సభ్యులుగా వుంటారు.</p> <p>2) ఎన్నికలు జరగని జిల్లాలలో వివిధ నియోజకవర్గాల నుండి ప్రతి 15 మంది సభ్యులకు ఒకరు చొప్పున ఎన్నికైన ప్రతినిధులతో ఏర్పడిన జిల్లా కార్నిల్ సమావేశమై జిల్లాలో ప్రతి 50 మంది సభ్యులకు (శాశ్వత సభ్యులు ఎగ్జిక్యూటివ్ సభ్యులు : క్రియాశీల సభ్యుల మొత్తం) ఒక ప్రతినిధి చొప్పున రాష్ట్ర జనరల్ కార్నిల్కు ఎన్నికైన సభ్యులు</p> <p>3) ప్రస్తుతం ఉన్న రాష్ట్ర వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులంతా ఓటింగ్ హక్కులేని రాష్ట్ర జనరల్ కార్నిల్ సభ్యులుగా ఉంటారు వీరు ఏ పదవికైనా పోటీ చేయడానికి అర్హులుగా వుంటారు.</p>	<p>I అభ్యక్షుడు (సత్యేక పద్ధతిలో ఎన్నిక)</p> <p>II క్రిసిడియం సభ్యులు (8)</p> <p>1. ఉపాధ్యక్షులు (జనరల్)</p> <p>2. ఉపాధ్యక్షులు (తెలంగాణ)</p> <p>3. ఉపాధ్యక్షులు (రాయలసీమ)</p> <p>4. ఉపాధ్యక్షులు (కోస్తా)</p> <p>5. ఉపాధ్యక్షులు (మహిళా)</p> <p>6. ఉపాధ్యక్షులు</p> <p>ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ</p> <p>7. ఉపాధ్యక్షులు (యువవత)</p> <p>8. ఉపాధ్యక్షులు (ఎన్ఆర్ఐ)</p> <p>III ప్రధాన కార్యదర్శి</p> <p>IV కార్యదర్శి వర్గం (8)</p> <p>1. కార్యదర్శి (జనరల్)</p> <p>2. కార్యదర్శి (జనరల్)</p> <p>3. కార్యదర్శి (జనరల్)</p> <p>4. కార్యదర్శి (జనరల్)</p> <p>5. కార్యదర్శి (జనరల్)</p> <p>6. కార్యదర్శి (మహిళా)</p> <p>7. కార్యదర్శి</p> <p>ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ</p> <p>8. కార్యదర్శి (యువవత)</p> <p>గమనిక:</p> <p>ఎ) కోశాధికారిని ఎన్నికైన అభ్యక్షులు నియమిస్తారు.</p> <p>బి) ఎన్ఆర్ఐల నుండి ఇద్దరు ప్రతినిధులు</p> <p>సి) యువవత, మహిళాసత్తా అభ్యక్షులలోపాలు సర్వజనసత్తా లేదా ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ విభాగం అభ్యక్షులు వర్కింగ్ కమిటీలో ఎక్స్ఆఫీషియో సభ్యులుగా వుంటారు</p>	<p>ఈ కిందివారితో రాష్ట్ర కార్యవర్గం రూపొందుతుంది.</p> <p>1) ఎన్నికైన రాష్ట్ర వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు</p> <p>2) రాష్ట్ర పరిధిలోని ఎన్నికైన జిల్లా అధ్యక్ష కార్యదర్శులు, కార్పొరేషన్ల అధ్యక్షులు</p> <p>3) ఎన్నికైన రాష్ట్రస్థాయి అనుబంధ ప్రజాసంఘాల అధ్యక్ష కార్యదర్శులు</p> <p>4) ప్లీరింగ్ కమిటీ కోఆర్డ్ చేసుకునే 15 మంది సభ్యులు (ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ, మహిళలు, యువవతకు తగిన ప్రాతినిధ్యం కల్పించడానికి - కొత్తవారికి అవకాశం కల్పించడానికి)</p> <p>కో ఆఫ్ఫీస్ సభ్యులకు ఓటింగ్ హక్కు ఉండదు</p>

గమనిక: రాష్ట్ర అభ్యక్షుణ్ణి రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల జనరల్ కార్నిల్ సభ్యులు ఎన్నుకుంటారు. జాతీయ జనరల్ కార్నిల్కు నిర్దేశించిన సంఖ్యలో ప్రతినిధులను ఎన్నుకుంటారు.

లోక్సత్తా టైమ్స్ సురాజ్యం ప్రత్యేక సంచిక

లోక్సత్తా టైమ్స్ రిపబ్లిక్ డే సందర్భంగా సురాజ్య ఉద్యమ ప్రత్యేక సంచికను ప్రచురిస్తున్నాం. సురాజ్య ఉద్యమంపై ప్రత్యేక వ్యాసాలు, ఉద్యమ వార్తలు, ఫోటోలతో రూపొందిస్తున్నాం.

ఫిబ్రవరి 28వ తేదీలోగా ఈ ప్రత్యేక సంచికకు ప్రకటనలు ఇచ్చి మీ సహాయ సహకారాలు అందించవలసినదిగా కోరుతున్నాం.

గమనిక:

సురాజ్య ప్రత్యేక సంచికను గతంలో ప్రకటించిన విధంగా తీసుకురాలేకపోతున్నాం.

మార్చి 1-15, 2013 లోక్సత్తా టైమ్స్ను ప్రత్యేక సంచికగా వెలువరిస్తున్నాం. ఈ మార్పును అందరూ గమనించవలసినదిగా కోరుతున్నాం.

ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వైట్,	మల్టీకలర్
పూర్తి పేజీ	₹ 5,000	₹ 10,000
సెంటర్ స్పెడ్	-	₹ 20,000
బ్యాక్ పేజీ	-	₹ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000

- ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

“లోక్సత్తా టైమ్స్” ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎన్.బి.హెచ్., పంజాగుట్ట (బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు).

accountsdept@loksatta.org
loksattatimeslsp@gmail.com

లోక్సత్తా పార్టీలో చేరిన

నూరేళ్ళు నిండిన సూర్యనారాయణరాజు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కాళ్ల మండలంలోని కాళ్లకూరు గ్రామానికి చెందిన శతాధికవృద్ధులు శ్రీ వేగేశ్వ సూర్యనారాయణరాజు లోక్సత్తా పార్టీ క్రియాశీల సభ్యులుగా చేరారు. పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు సందర్భంగా ఆయన పార్టీ సభ్యత్వాన్ని స్వీకరిస్తూ లోక్సత్తా పార్టీ దినదినాభివృద్ధి చెందాలని ఆకాంక్షించారు. పార్టీ సభ్యత్వం స్వీకరించిన సూర్యనారాయణరాజును జిల్లా అధ్యక్షులు జి. జానకిరామరాజు, ఎ.సీతారామరాజులు ప్రత్యేకంగా అభినందలు తెలిపారు.

'విలువలున్న రాజకీయాలు లోక్ సత్తాకే సాధ్యం

విజయనగరం

కొత్త రాజకీయాలకు సరికొత్త వేదికను లోక్ సత్తా పార్టీ తయారు చేసేందుకు శ్రీకారం చుడుతుందని ఆ పార్టీ రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు డి.వి.వి.యస్. వర్మ అన్నారు. జనవరి 22వ తేదీన జిల్లా పార్టీ కార్యాలయంలో నియోజకవర్గ ముఖ్య కార్యకర్తల సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో వర్మ మాట్లాడుతూ దేశం, రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అవినీతిపట్ల పరిపాలనలో లోపాలపట్ల ప్రజల్లో ఆగ్రహవేశాలు పెల్లుబుకుతున్నాయన్నారు. పార్టీ రాష్ట్ర నేత వై.డి. రామారావు, జిల్లా అధ్యక్షుడు భీశెట్టి బాబ్జీ అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో ప్రజాగాయకుడు వంగపండు సాయిపార్థసారథి, పట్లసింగ్ రవికుమార్, సూర్యారావు, లక్ష్మనాయుడు, పద్మావతి, ఈశ్వరరావు, లక్కరాజు శివరామారావుతోపాటు వివిధ నియోజకవర్గాల ముఖ్య కార్యకర్తలు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీకాకుళం

విలువలు గల రాజకీయాల కోసం లోక్ సత్తాకు మద్దతు ఇవ్వాలని ఆ పార్టీ రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు డి.వి.వి.యస్.వర్మ కోరారు. దశాబ్దాలుగా పాలకులు పాపాలు ఈనాడు ప్రజలకు శాపాలై చుట్టుకున్నాయన్నారు. రాజకీయ పార్టీలు సమస్యల్లో భాగమవుతున్నాయే తప్ప పరిష్కారాన్ని సూచించడంలో విఫలమవుతున్నాయని దుయ్యబట్టారు. పరిష్కారంలో భాగస్వాములవుతున్నది లోక్ సత్తా పార్టీయేనని చెప్పారు.

ఈ సమావేశంలో పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు వై.డి.రామారావు, కార్యదర్శి ప్రొఫెసర్ బి. విష్ణుమూర్తి, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు కె. పోలినాయుడు, యువసత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు పంచాది రాంబాబు, లీగల్ సెల్ కన్వీనర్ బి.ఫల్గుణరావు, పార్టీ ఉపాధ్యక్షుడు ఎం. సత్యనారాయణ పాల్గొన్నారు.

లోక్ సత్తాతోనే అవినీతి రహిత సమాజం

రాజాం

అవినీతి రహిత సమాజం లోక్ సత్తాతోనే సాధ్యమని ఆ పార్టీ జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడు ఆకుల నాగేశ్వరరావు అన్నారు. స్థానిక బస్టాండ్ ఆవరణలో పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన విద్యార్థులనుద్దేశించి మాట్లాడారు. అవినీతి రహిత సమాజం స్థాపనకు పార్టీ అధ్యక్షుడు జయప్రకాష్ నారాయణ్ కృషి చేస్తున్నారని, అందుకు యువత సహకరించాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో కార్యదర్శి బి.గౌరీశంకర్, పాలకొండ లోక్ సత్తా కన్వీనర్ పి. వైకుంఠరావు, రేగిడి కన్వీనర్ సత్యనారాయణ, బి. నర్సింహులునాయుడు, రారాజు పాల్గొన్నారు.

కోదాడ

లోక్ సత్తా పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు కార్యక్రమాన్ని పట్టణ కార్యదర్శి నెల్లూరి మోహన్ రావు అధ్యక్షతన నిర్వహించారు. నియోజకవర్గ నాయకులు సాతులూరి గోవిందరావు పాల్గొని మాట్లాడుతూ అవినీతిరహిత సమాజం కోసం లోక్ సత్తా పార్టీకి మద్దతు తెలపాలని కోరారు. 200 సభ్యత్వాలు నమోదు అయినట్లు తెలిపారు. అనంతరం పలువురు పార్టీలో చేరారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు, పీఠేపల్లి చిన రామారావు, గడిపూడి విశ్వేశ్వరరావు, ఖాజా, అశోక్ నరేంద్ర దయాకర్, కనకయ్య, రవీందర్ రెడ్డి, శ్రీను, కనకారావు, మునిరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజల్లో చైతన్యం రావాలి : కటాలి

షేక్సపిట్

జూబ్లీహిల్స్ నియోజకవర్గ లోక్సత్తా నాయకులు సాంబిరెడ్డి ఆధ్వర్యంలో షేక్సపిట్లో ఆ పార్టీ సంతకాల సేకరణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కటాలి శ్రీనివాసరావు పలువురికి లోక్సత్తా పార్టీ సభ్యత్వాన్ని అందజేశారు. సాంబిరెడ్డి మాట్లాడుతూ ఒక్కటటుతో ఒరిగేదేముంది అని ప్రజలు ఆలోచించకుండా లోక్సత్తా పార్టీకి ప్రతి ఒక్కరూ మద్దతు ఇవ్వాలన్నారు. లోక్సత్తా పార్టీ నాయకులు హనుమంతరావు, శ్రీనివాసరావు, టి. వెంకటేశ్వరరావు, కోటేశ్వరరావు, సునీల్, శ్రీనివాసులు, శ్రీనులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజల్లో చైతన్యం

రావాలని లోక్సత్తా పార్టీ,

రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కటాలి శ్రీనివాస్ అన్నారు. నాంపల్లి నియోజకవర్గంలో జరుగుతున్న పార్టీ సభ్యత్వ కార్యక్రమంలో కటాలి పాల్గొన్నారు. మెహిదీపట్నం పరిసర కాలనీల్లో పర్యటించి లోక్సత్తా సిద్ధాంతాలను వివరించారు. పార్టీ సభ్యత్వాన్ని వేగవంతం చేయాలని కార్యకర్తలకు ఆయన సూచించారు. లోక్సత్తా, నాంపల్లి నియోజకవర్గం ఇన్చార్జి సాయిబాబా, కాంతిమతి కన్నన్, సీనియర్ సీటీజన్స్ సరసింహులు శెట్టి, రామకోటేశ్వరరావు, విజయకుమార్, పార్టీ నాయకుడు మహేందర్చారి పాల్గొన్నారు.

మెహిదీపట్నం

రాజకీయ పార్టీలు పైవేటు ఎస్టేట్లు కాదు

కడప

దేశంలోని అన్ని సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలు పైవేటు ఎస్టేట్లుగా మారి వారి కొడుకులో, కూతుళ్ళనో, అమ్మనో, చెల్లెలిని, వారసులుగా ప్రకటిస్తున్నారని లోక్సత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి బండారు రామ్మోహన్రావు విమర్శించారు. కడపలో లోక్సత్తా పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు కేంద్రాన్ని ఆర్టిసి కొత్త బస్టాండ్ పక్కన ప్రారంభించి ప్రసంగించారు. లోక్సత్తా పార్టీకి మాత్రం ప్రజలే వారసులని ఆయన అన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి జిల్లా అధ్యక్షులు పయ్యప్పల వేణుగోపాల్ అధ్యక్షత వహించారు.

అవినీతిని, అన్యాయాన్ని ఎదిరించడానికి యువతరం ముందుకొస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో వారికి సరైన వేదికగా లోక్సత్తా పార్టీ ఆవిర్భవించిందని రాష్ట్ర కార్యదర్శి టి.ఆర్.జగన్నాధరెడ్డి అన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా కార్యదర్శి గంపా తిరుపతి, దేవర కృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాయచోటి

ప్రజాస్వామ్య రాజకీయాలను చేస్తున్న లోక్సత్తా పార్టీని ఆదరించాలని లోక్సత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి బండారు

రామ్మోహన్రావు పిలుపునిచ్చారు. కడప జిల్లా రాయచోటి బడ్రూరు రోడ్లో సభ్యత్వ కార్యక్రమాన్ని ఆయన ప్రారంభించి ప్రసంగించారు. ఈ కార్యక్రమానికి పత్తికొండ పార్టీ ఇన్చార్జి కె. ఆనందాచారీ అధ్యక్షత వహించగా రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఓంకార్ హాజరయ్యారు. ఈ కార్యక్రమంలో కడప జిల్లా ఇన్చార్జి టి.ఆర్. జగన్నాధరెడ్డి, రాయదుర్గం ఇన్చార్జి జగన్మోహన్ రాజు, సజీరున్నీసా బేగం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హయత్నగర్

పార్టీ ఆధ్వర్యంలో సభ్యత్వ నమోదు కార్యక్రమం జనవరి 20వ తేదీ హయత్నగర్లో ప్రారంభమైంది. కార్యక్రమానికి హాజరైన నియోజకవర్గ నాయకులు శ్రీనివాస్రెడ్డి మాట్లాడుతూ సురాజ్య స్థాపనే ధ్యేయంగా లోక్సత్తా పనిచేస్తోందని రెండురోజుల సభ్యత్వ నమోదులో దాదాపుగా 50 మందికి పైగా లోక్సత్తా పార్టీ సభ్యత్వాన్ని తీసుకున్నారు. లోక్సత్తా పార్టీ హయత్నగర్ మండల ఇన్చార్జి నక్క సంజీవ్ ఆధ్వర్యంలో కొనసాగిన కార్యక్రమంలో నాయకులు దోసపాటి రాము, కృష్ణ, పార్థసారథి, మధు, సాంబశివరావు, శ్రీరాములు పాల్గొన్నారు.

రానున్న పౌర సేవల చట్టం సురాజ్య విజయమే

ఆదోని

మీ సేవ కేంద్రాల ద్వారా సేవల సంఖ్య పెంచడమే కాకుండా పౌర సేవలను హక్కుగా చేస్తూ నూతన చట్టం తీసుకురానున్నట్లు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రకటించడం, హర్షణీయమని సురాజ్య ఉద్యమ రాష్ట్ర నేతలు బందారు రామ్మోహన్ రావు, కె. ఓంకార్, నియోజకవర్గ ఇన్ చార్జి కె. పసంతకుమార్ తెలిపారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా డిసెంబర్ 9 వరకు నడిపిన సురాజ్య

ఉద్యమ ప్రధాన లక్ష్యాలలో పౌరులకు బాధ్యతగా ప్రభుత్వం అందించే సేవలను హక్కుగా చేస్తూ ఒక చట్టం తేవాలని డిమాండ్ చేశామన్నారు. అవినీతి, లంచగొండితనం దీంతో రూపుమాసి పోతాయని ప్రజలకు సకాలంలో లంచాలలేని ప్రభుత్వ సేవలు అందుతాయని వారు పేర్కొన్నారు. సురాజ్య ఉద్యమంలో ఈ పరిణామం ముందడుగుని దీనిలాగే మిగతా సురాజ్య లక్ష్యాలకోసం ఉద్యమించాలని వారు పౌర సమాజాన్ని కోరారు.

పార్టీలకు ప్రజలే వారసులు కావాలి

ఆలూరు

ఆలూరులో సభ్యత్వ నమోదు కార్యక్రమాన్ని లోక్ సత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి బందారు రామ్మోహన్ రావు, కార్యదర్శి కె. ఓంకార్ ప్రారంభించారు. లోక్ సత్తా పార్టీకి ప్రజలే వారసులని రామ్మోహన్ రావు అన్నారు.

ప్రజల ఆకాంక్షలను తీర్చడానికి రాజకీయపార్టీలు వున్నాయని, ప్రజలను దోచుకోవడానికి కాదని వారు అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో పత్తికొండ పార్టీ ఇన్ చార్జి ఆనందాచారి, గుంతకల్ ఇన్ చార్జి ఎస్. రామ్మోహన్, ఆలూరు ఇన్ చార్జి రామదాసు, వెంకటేష్, సునీల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

లోక్ సత్తా పార్టీలో కుటుంబ వారసులుండరు

జనవరి 28న పార్టీ సభ్యత్వ కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్ర కార్యదర్శి బందారు రామ్మోహన్ రావు ప్రారంభించి ప్రసంగించారు.

‘సారా’ పార్టీలన్నీ కుటుంబ, ప్రైవేటు ఎస్టేట్లుగా మారాయని ప్రజలకు అరకొర వాగ్దానాలు ఇచ్చి వారి జీవితాలతో ఆడుకుంటున్నారని ఆయన అన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో పత్తికొండ నియోజకవర్గ ఇన్ చార్జి కె. ఆనందాచారి, గుంతకల్ ఇన్ చార్జి ఎస్. రామ్మోహన్, ఆలూరు ఇన్ చార్జి, శేఖర్, రాందాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రేవ్ కేస్ పై సూచనలు

దేశంలో ప్రతిరోజు పదుల సంఖ్యలో వెలుగు చూస్తున్న

దేవనకొండ

మానభంగాలు ప్రజాస్వామ్య దేశానికే తలవంపులు తెచ్చే విధంగా తయారయ్యాయని, విలువల పతనం, రాజ్యాంగ వ్యవస్థల వైఫల్యం

వల్లే ఇవి జరుగుతున్నాయని లోక్ సత్తా రాష్ట్ర కార్యదర్శి బందారు రామ్మోహన్ రావు అన్నారు.

మానభంగాల కేసుల విషయంలో సత్వర విచారణ చేయడానికి స్పెషల్ కోర్టులు ఏర్పాటుచేసి త్వరగా విచారణ జరిపి కఠిన శిక్షలు వేయాలని “మంచికి ప్రోత్సాహం, చెడుకి శిక్ష” వున్నప్పుడే సమాజం బాగుపడు తుందన్నారు.

ఈ సమావేశంలో రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె. ఓంకార్, పత్తికొండ నియోజకవర్గ ఇన్ చార్జి కె. ఆనందాచారి, బందారు రామ్మోహన్ రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మెహదీపట్నం

షేక్వేట్

అలూరు

బహాచ్‌ఇఎల్

హయాత్‌నగర్

శ్రీనగర్ కాలనీ

తూర్పుగోదావరి జిల్లా అనపర్తిలో వివేకానంద విగ్రహావిష్కరణ

సభ్యత్వ సమోదయ కార్యక్రమాలు

రాష్ట్ర పార్టీ కార్యాలయంలో జనవరి 26 గూడలపల్లె దినోత్సవం

**తూర్పుగోదావరి జిల్లా అనపర్తిలో స్వామి వివేకానంద విగ్రహావిష్కరణ సభలో
డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్**

To,

Book-Post
PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

Lok Satta Times

8-2-674B/2/9, Plot No. 93

Happy valley, Road No. 13A

Banjara Hills, Hyderabad - 500 034